

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnistvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaifova ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Izloži vsek dan svojo izjavo o dohodkih in praznikih.

Inserati, veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaifova ulica št. 5, telefon št. 85.

Konflikt med gosposko in poslansko zbornico.

Dunaj, 4. januarja.

Davčna komisija gosposke zbornice je včeraj sklenila priporočiti plenumu, da vstraja glede osebnodohodninske davka na svojih prvotnih sklepih, ter se zaeno izreče za sklicanje konference na podlagi § 11. poslovnika zakona.

Ta zakon določuje: »Ako pri posvetovanju o proračunu ali kakem drugem finančnem zakonu ali o kakim nujni vladni predlogi, katero ni mogoče odložiti do prihodnjega zasedanja, ne pride do soglasnega sklepa obeh zbornic, potem se naj sestane konferenca, sestojeca iz enakega števila članov obeh zbornic, ki izdela skupno poročilo, o katerem naj razpravlja najprej ona zbornica, katera je tozadevno kot prva sklepala.«

Predlog, da se naj sestane taka konferenca, lahko sprejme vsaka zbornica, ki se je s spornim zakonom že dvakrat pečala; druga zbornica predloga ne more odkloniti.

Take skupne konference so v naši ustavni zgodovini silno redke, zadnja je bila pred 21 leti, vsega skupaj jih je bilo le pet. Taka skupna konferenca pomenja zadnji poskus, razrešiti zakonodajne konflikte med obeh zbornicami. Gre pa le za poskus, kajti vsaka zbornica ima pravico, da skupno poročilo konference sprejme ali pa tudi — odkloni.

Zakonodajni konflikti med zbornicami imajo skoraj vedno politično ozadje in politične posledice. Tudi tokrat je vprašanje, ali naj obvelja stališče »visokih gospodov« v zadevi osebnodohodninske davka ali pa ljudskih zastopnikov, poslancev, zunanja forma boja za parlamentarno nadmoč.

Zadnja leta se je gosposka zbornica konsekventno bojevala, postati prvi in odločujoči parlamentarni faktor. Za gospodo, ki še danes z neosetljivim očesom gleda, kako si je ljudstvo potom splošne in enake volilne pravice priborilo sodelovanje pri državnih poslih, bi pomenilo naj-

večji triumf, ako se pokaže politična dejanska inferiornost poslanske zbornice napram gosposki. Bil bi to obenem eden najhujših udarcev napram ljudskemu parlamentu, zlasti ker gre v predmetnem sporu za principijelno stvar, ali naj bo v davčnih zadevah, torej v zadevah, ki segajo v življenje najširših mas, kar najbolj občutno merodajen votum izvoljenih, narodu odgovornih poslancev ali pa neodgovornih, imenovanih »gospodov«.

Zadeva je znana. Gosposka zbornica je odklonila sklepe poslanske zbornice v zadevi osebnodohodninskega davka z naravnost izvalnimi protiskepi. Restituira ni le stari eksistenčni minimum, temveč je iz »principijelnih razlogov« zvišala tudi davčne stavke na one dohodke (1200 kron — do 10.000 kron), glede katerih naj bi bilo po sklepu poslancev ostalo pri sedaj veljajočih določbah zakona iz leta 1896. Zbornica poslancev se je glede eksistenčnega minimuma vdala, zavrnila je pa zvišanje obdačenja. Akoravno se je vlada postavila na stališče poslanske zbornice in akoravno vedo člani gosposke zbornice prav dobro, da poslanci nikakor niso pripravljeni k nadaljnim koncesijam, vstrajajo vendar le pri svojem prvotnem stališču. Motivi, ki jih vodijo pri tem, morejo biti le politični. Govori se, da hoče gosposka zbornica zadeti s svojim postopanjem tudi samega grofa Stürgkha, o katerem smatra, da je po Dlugoszevi aferi postal nemogoče. Morda je na tem nekaj resničnega — toda glavno je pač to, da se je aristokratom in birokratom, ki so zbrani v gosposki zbornici, zljubilo enkrat vreči ljudski zbornici rokavico v obraz. Gospodje upajo, da se bo dal ta provocirani spor dobro uporabiti pri sistematičnem spodkopavanju avstrijskega parlamentarizma, katerega demokratični značaj bi zelo radi privredili ad absurdum.

Vlada se boji — seveda za sebe in napenja vse sile, da bi pridobila večino katera naj bi v seji gosposke zbornice (v sredo) predloge davčne komisije odklonila ter akceptirala sklepe zbornice poslancev.

Cerkven škandal.

Sodna obravnava zaradi »vodiških čudežev«, ki se je vršila v soboto pri ljubljanskem deželnem sodišču, je podala tako žalostno sliko iz našega domačega življenja, da nas je lahko sram pred vsem svetom. Pripravljeni moramo biti, da nas bo obsula prava ploha zaničevanja.

Sleparije se gode povsod po svetu, tudi v najbolj kulturnih deželah, gode se še večje in še bolj prekanjene sleparije, kakor so »vodiški čudeži«, a kar daje temu našemu domačemu škandalu poseben značaj in ga dviga nad vsakdanje sleparije, to so okoliščine, v katerih se je vršil, to je milje, v katerem se je zgodil in to so osebe, ki so ga omogočile.

Obsojena Johanca je gotovo kriva in je svojo kazen zaslužila. Toda v tem škandaloznem procesu ni igrala Johanca glavne vloge, ampak igrali so jo tisti, ki jih sicer roka pravice ni prišla, ki pa so vendar v prvi vrsti in še v veliko večji meri kakor Johanca zaslužili, da bi jih bili posadili na zatožni klopi.

Škandal in sramota je pred vsem to, da je ta proces pokazal, koliko idijotskega praznoverstva je še vedno med našim priprostim ljudstvom. Če se je v zadnjem deželnem zboru poudarjalo, koliko knjig in časopisov pride med ljudstvo — zdaj smo videli, kako ogromno mnogo je še ljudi, ki še niso na dosti višji kulturni stopnji od kakega zamorskega plemena. To blazno praznoverstvo je sad sistematičnega poneumnjevanja, ki se pri nas prakticira. Ta naša takomenovana »verska vzgoja« meri vsa na to, utepati ljudstvo najbolj neumne pojme, kajti samo umstveno zaostali ljudje se dajo tlačiti in izsesavati. Cesar ne stori verska vzgoja, to stori potem še katoliška literatura, ki nima drugega namena, kakor v ljudeh utirati napačne nazore in jih vzdrževati v nevednosti in v neumnosti, da potem lahko duhovniki z njimi počenja kar hočejo. Uspeh tega dela nam je pokazal ta vodiški proces. Ta je pokazal, da je na tisoče ljudi verjelo v Johancine

čudeže, da so si s tisto telečjo krvjo mazali oči in telo in da so kot čudodelno zdravilo pili vodo farške vlačuge. Učeno je tudi že v drugih deželah in pri drugih narodih velika. Le pogledimo Lurd: na tisoče ljudi hodi tja, ki vsi pričakujejo čudodelno pomoč. A naposled jo pričakujejo od navadne vode, vse je stvar sugestije in ni nič drugega in se torej ne da primerjati z vodiškimi dogodki. To, kar se je zgodilo v Vodica, je drugod nemogoče, samo pri nas so duhovniki ljudstvo tako zbegali in poneumili, da verjame v take čudeže.

A kaj naj rečemo o vlogi, ki so jo pri tej slepariji igrali različne osebe? Na Reki je benediktinski samostan; ženske v tem samostanu pravijo, da skrbje za izveličanje svojih duš s tem, da lenobo pasejo in Boga časte. A ravno pri teh babah se je Johanca naučila slepariti. Benediktinka mater Jožefa je Johanco napeljevala na sleparijo in jo naučila goljufati ljudi s čudeži. Reške benediktinke in reški kapucini so seveda od teh sleparij imeli svoj dobiček, saj so sploh vso to goljufijo vprizorili zaradi denarja. A ko je Johanca pri spovedi priznala svojo sleparijo, ji je spovedujoči duhovnik prepovedal, da ne sme nehati, nego da mora nadaljevati.

Na Reki sta obiskala Johanco sarajevski nadškof Stadler in ljubljanski škof Jeglič. Rekla nista nič? Ali je mogoče misliti, da sta v te bedaste čudeže verjela? Naj zdaj rečeta, kar hočeta, noben človek si ne more misliti, da sta res verjela in bedasto komedijo smatrala res za čeznatoren pojav. Vzlic temu pa je ljubljanski škof sprejel Johanco v svojo zaščito in jo vsilil vodiškemu župniku, da jo je vzel pod streho in ji potem asistiral pri njenih sleparijah.

Na željo ljubljanskega škofa sta potem zdravnik dr. Dolšak in duhovnik dr. Ušeničnik preiskala Johanco. Dolšaka se noben človek ni proglasil za kako znanstveno kapaciteto; simpel človek je; a vzlic temu ni hotel avtentnega mnenja izreči. Zdrava pamet mu je pač rekla, da ima opraviti s sleparijo, a povedati tega ni hotel. Najbrž zato, da bi se ne zameril. Ali je tako zanesljivo ve-

del, da se bo zameril, če bo povedal resnico? Dolšak je zakril s praznim izgovorom svoje mnenje in tudi Ušeničnik ni bil toliko možat, da bi bil to če treba tudi proti škofu zastopal, kar je spoznal za pravo. Spoznal je Johancine čudeže kot sleparije, pa je molče pustil, da so se nadaljevali v Vodica. Ušeničnik je vedel, da je to škandal, da je to navadna goljufija in tudi profanacija vere, pa se je vendar potuhnil in molče gledal, kaj se godi.

Če hočemo prav spoznati ves obseg tega cerkvenega škandala, se moramo ozreti tudi na izpoved vodiškega kaplana. Ta je od Johancinega prihoda v Vodice vedel, da so ti čudeži goljufija, pa jih je tudi molče gledal, ker se ni hotel zameriti »na vzgor«. Ali se to pravi, da se je bilo kaplanu bati, da bo trpel škodo v svoji službi in se izpostavil preganjanju, če razkrinka sleparijo, ki je vendar imela samo namen, izvabljati neumnemu ljudstvu denar iz žepa? Kakšne razmere pa vladajo v ljubljanski škofiji, da se mora pošten človek bati preganjanja, če nastopi za resnico in pravico?

Nič manj nevredna je vloga, ki so jo igrali različni drugi duhovniki pri ti slepariji. Škoda, da se ni preiskalo, koliko denarja so posredovanjem Johance direktno in indirektno dobili različni duhovniki za maše in očenase, koliko dobička jim je vse to neslo. Značilno je, da se niti enemu ni zganila vest, da bi bil ta denar vrnil!

Velik cerkven škandal je to in samo koristno in dobro bo, če se ljudstvo poduči o teh vodiških dogodkih. Pa tudi kulturni škandal je za vse Slovence ter nas živo spominja na dolžnost, skrbeti za kulturno povzdigo slovenskega naroda zlasti tudi v verskem in нравnem oziru, na dolžnosti pravega kulturnega boja, ki meri na to, da osvobodimo narod iz duhovske sužnosti, prežene temo in vse praznoverstvo in vsposobi narod, da se ubrani takih sleparij, kakor so se godile v Vodica. Naj bi bil ta cerkveni škandal začetek novega proživljenega dela na kulturnem polju, dela prosvete proti temu in goljufiji in izkoriščanju naroda.

LISTEK.

Crainquebille.

Francoski pisal Anatole France.
— Prevel Kajtimar.

(Dalje.)

In ko je videl Crainquebille, da bodo odpeljali njegov voz v shrambo na policijo in da je sam tudi izgubil svojo prostost, se mu je zazdelo, kakor bi se odprl prepad pod njim in kakor bi bilo solnce ugasnilo in šepetal je:

»Saj pravim, kaj takega!«

Pred komisarjem je izjavil oni stari gospod, da ga je zagata voz postavila na njegovi poti in da je tako bil priča vsega prizora; stražnik se je popolnoma zmotil, mož ga ni prav nič razžalil. In povedal je svoje ime in stan: Doktor David Matthieu, primarij v bolnišnici Ambroise-Paré, oficir častne legije. V drugih časih bi bilo tako pričevanje komisarja dovolj poučilo. Pa tokrat so bili na Francoskem učenjaki na slabem glasu.

Crainquebilleovo aretacijo so potrdili, noč je prebil v zaporu na stražnici, zjutraj pa so ga prepeljali v zelenem vozu v ječo.

Ječa se mu ni zdela nič bolestonega niti ponižujočega. Zdela se mu je nekaj čisto potrebnega. Ko je

vstopil, je bil posebno zavzet nad veliko čistostjo sten in tal. Rekel je: »Salamenska reč, tukaj je pa čedno. Kar je res, je res! Človek bi lahko jedel kar s tal.«

Ko je bil sam, je hotel odmekniti svojo pručico, pa je opazil, da je bila prikovana na steno. Crainquebille se je čudil kar na glas:

»No, ta je pa nova! Tega bi si pa jaz gotovo ne bil izmislil, prav gotovo, da ne.«

Vsedel se je, vrtel palce na trebuhu in strmel pred se. Bil je pobit od tišine in samotnosti. Dolgočasil se je in z nemirom v duši je mislil na svoj voziček, ki so mu ga bili zasegli, in ki je bil še ves napolnjen z zeljem, zeleno, kolerabo in solato.

In vprašal se je poln skrbi: »Kam so ga neki vtekli, moj voziček?«

Tretji dan ga je prišel obiskat njegov advokat, gospod Lemerle, eden najmlajših pravnih zastopnikov v Parizu, predsednik ene izmed sekcij francoske patrijotične lige.

Crainquebille mu je poizkušal pripovedovati svojo afero, kar nikakor ni bilo lahko zanj, kajti manjkalo mu je daru govora. Vendar bi bil vseeno še kaj spravil skupaj, če bi mu bil kdo pri tem pomagal. Pa njegov odvetnik je nezaupljivo zmajeval z glavo k vsemu, kar mu je mož govoril in mrmral, brskajoč po papirjih:

»Hm, hm, o vsem tem ne vidim ničesar zapisanega v aktih...«

Potem je dejal nekoliko utrujeno, gladeč si plave brke:

»V vašem lastnem interesu bi bilo morda le boljše, da kar odkrito priznate. Jaz za svojo osebo sem tega mnenja, da je ta vaš sistem absolutnega tajenja precej neroden.«

Od takrat bi bil Crainquebille prav rad priznal, ko bi bil le vedel, kaj naj pravzaprav prizna.

III.

Crainquebille pred justico.

Predsednik Bourriche je posvetil zasliševanju Crainquebilla celih šest minut. To izpraševanje bi bilo prineslo gotovo več svetlobe v vso zadevo, ko bi bil obtoženec odgovarjal na vprašanja, ki so mu bila postavljena. Toda Crainquebille ni imel nobene spretnosti v izražanju svojih misli, poleg tega pa od samega respektu in strahu pred vso to veliko gospodo ni spravil nič pametnega iz sebe. Crainquebille je kar molčal, predsednik pa je dajal kar sam odgovore; ti so bili seveda zelo obremenjujoči. Končal je, rekoč:

»Vi torej priznavate, da ste rekli: »Krvaja smrt.«

»Ja, jaz sem rekel: »Krvaja smrt.« ker je gospod stražnik rekel: »Krvaja smrt.« Takrat sem rekel: »Krvaja smrt.«

Hotel je povedati, da je pri tej tako nepricaovani obdolžitvi, v svojem presenečenju ponovil one čudne besede, ki mu jih potikajo po krivici. Rekel je: »Krvaja smrt«, a v tem

pomenu, kakor bi bil rekel: »Jaz, da bi javno stražo tako žalil, ali morete verjeti kaj takega o meni?«

Gospod predsednik Bourriche pa ni tega razumel v tem smislu.

»Ali trdite mogoče,« je dejal, »da je stražnik bil prvi, ki je izustil ta žaljivi klic?«

Crainquebille ni na to odgovoril ničesar. Bilo je pretežno.

»Vi torej umaknete svojo trditev. Imate prav,« je rekel predsednik.

In dal je poklicati priče. Stražnik št. 64, Bastien Matra po imenu, je prisegel, da bo govoril samo in čisto resnico. Nato je izpovedal sledeče:

»Dne 20. oktobra opoldne sem imel službo v Montmartrski ulici in sem opazil osebo, ki se mi je zdela, da je ulični prodajalec zelenjave; ta oseba je stala s svojim vozičkom nepristojno dolgo pred hišo št. 328, kar je povzročilo zágato vozov v ulici. Opominil sem ga trikrat, naj vozi dalje, a me ni ubogal. In ko sem ga nato opozoril, da ga bom moral zapisati, je zakričal nad mano: »Krvaja smrt«, kar se mi je zdelo žaljivo.«

To določno in mirno izpovedbo je poslušalo sodišče z vidno blagonaklonjenostjo. Od strani zagovornišva sta bili povabljeni kot prič gospa Bayardova, čevljarica in pa gospod David Matthieu, primarij v bolnišnici Ambroise-Paré, oficir častne legije. Gospa Bayardova ni ničesar

videla, niti slišala. Doktor Matthieu se je nahajal v množici, ki je bila zbrana okrog stražnika, ko je opominjal prodajalca, naj vozi dalje. Njegova izpovedba je povzročila potem še poseben prigodek.

»Bil sem priča vsega prizora,« je dejal. »Opazil sem takoj, da se je stražnik zmotil: mož ga ni prav nič razžalil. Pristopil sem k njemu in mu to povedal. Stražnik pa branjevca ni hotel izpustiti in me je le povabil, naj mu sledim na komisarijat. To sem tudi storil. Ponovil sem svojo izjavo pred komisarjem.«

»Se lahko vsedete,« je rekel predsednik. »Sluga, pokličite pričo Matra.«

»Matra, ko ste izvrševali aretacijo obtoženca, ali vas ni takrat doktor Matthieu opozoril, da ste se zmotili?«

»Ja, gospod predsednik, to se pravi, on me je razžalil.«

»Kaj vam je za rekel?«

»Rekel je: Krvaja smrt.«

V avditoriju se je vzdignil hrušč in smeh.

»Lahko spet gre,« je rekel naglo predsednik. Obenem je opozoril občinstvo, da bo dal dvorano nemudoma izprazniti, če bi se ponovile take nespodobne manifestacije. Zagovornik je tačas zmagovalno mahal z rokavi svojega talarja in vsi so bili v tem trenutku tega mnenja, da bo Crainquebille oproščen.

(Dalje prihodnjik.)

Poljske ministrske kandidate.

Zadnje dni so se vršila v navzočnosti ministrskega predsednika grofa Stürgkha pogajanja med Poljaki in Rusini, ki pa niso imela nobenega uspeha. Zdi se, da popustljivosti s poljske strani ni pričakovati, tem manj sedaj, ko je prišlo med Poljake samimi vsaj v velikih potezah do sporazuma. Tudi Rusini pa vztrajajo na svojem stališču glede dvomandatnih volilnih orožij in glede sestave deželnega odbora. Med poljskimi strankami pa se vrše sedaj pogajanja, kako bi se mogle stranke priklopiti druga drugi še ožje, da nastopijo kot solidna enota v deželno-zbornskih vprašanjih. Ob enem pa hočejo poljske stranke s tem tudi prisiliti vladu, da zopet imenuje oba poljska ministra, katerih mesti sta po smrti ministra Zaleskega in po demisiji Dlugosza izpraznjeni. Že prihajajo v javnost tudi različne kombinacije. Tako se govori, da naj dobi dosedanjí načelnik poljskega kluba dr. Leo eno izmed teh obeh ministrskih mest. Pred vsem pride baje za njega v poštven finančni portfelj. Če bodo vsepoljaki opustili svoje opozicijsko stališče v poljskem klubu, bi morda prišli v poštven pri razdelitvi ministrskih mest ali pa pri zasedenju mesta načelnika poljskega kluba. Za mesto načelnika poljskega kluba pride v prvi vrsti v poštven dr. Glombinski, ki pa sedaj še odklanja sprejetje tega mesta. V slučaju, da se zasede mesto gališkega ministra krajana z vsepoljakom, pride kot prvi kandidat v poštven lvoški deželnozbornski poslanec dr. Ernst Adam. V tem slučaju bi prevzela konservativna stranka vodstvo poljskega kluba ter pride za načelnika kot prvi v poštven vitez Czaykowski. Za enkrat pa so to samo kombinacije, dasiravno se vrše tozadevno že resna pogajanja.

Za prvenstvo v Egejskem morju.

V ospredju vseh dogodkov po balkanskih vojnah stoji tekmovalstvo med Grško in Turčijo za prvenstvo v Egejskem morju. Velešile tudi to pot igrajo zelo dvomljivo vlogo. Predlog sira Edwarda Greya, ki je hotel ustvariti junktim med izpraznjenjem južnoalbanskih pokrajin s strani Grške in med priznanjem Egejskih otokov Grški, je trozveza Italiji in Turčiji na ljubo odklonila. Sir Greyev predlog pa v bistvu ni bil ničesar drugega, kakor izvršitev sklepov londonske konference. Državniki trozveze so torej sami izrekli, da za ne sklepi londonske konference ne veljajo. Pa tudi Turčija se za te sklepe prav nič ne zmeni in noče prepustiti Grški otokov Kios in Mitilene, ki ju je londonska konferenca prisodila Grški. Med tem pa se pripravljala Turčija že na novo vojno z Grško. Kupila je od firme Armstrong za Brazilijo zgrajeni največji dreadnought »Rio de Janeiro«, ki ima prostora za 1100 mož, je 1926 m dolg, 27,1 m širok in zavzema 28.000 ton. Stroji imajo 32.000 konjskih sil in njegova hitrost znaša 22 vozlov. Posebno močno je dreadnought oborožen. V 7 dvojnih oklopnih stolpih ima 14 velikih topov, razen tega še 20 velikih topov na obeh straneh, 10 brzostrelnih topov in 3 cevi za lansiranje torpedov. S to pridobitvijo bi imela Turčija vsekar premoč nad Grško, saj ima največja grška vojna ladja »Averov« samo za 10.118 ton prostora in mnogo slabše topove. Grška bi mogla postaviti proti dreadnoughtu »Rio de Janeiro« ali »Osman sultanu«, kakor se bo ta dreadnought prekrstil, samo svoje ladje »Averov«, »Spezai«, »Hidra« in »Psara«, dočim bi imela Turčija še nekaj dobrih vojnih ladij, tako ladje »Hamidie« in »Medžidie«. Razen tega ima Turčija še 8 modernih torpednih rušilcev in dve drugi vojni ladji, ki prideta tudi v poštven. »Rio de Janeiro« naj prispe v Carigrad šele meseca maja in do tedaj hoče Turčija zavleči pogajanja.

Sedaj pa pride druga stran boja za Egejsko morje. Izprva le kot nedoločna vest, se je govorica, da hoče Grška tudi pomnožiti svojo vojno mornarico, vedno bolj zgoščala in stoji danes pred nami kot gotovo dejstvo.

V seji poslanske zbornice je grški ministrski predsednik Venizelos izjavil: Mislim, da sedanje stanje narodnih vprašanj ne dovoljuje poročati o že izvršenih naročilih za vojne ladje ali o pogajanjih za nadaljna naročila. Samo to zatrdilo dam lahko zbornici, da je Grška odločena na vsak način vzdržati svojo premoč na

morja. Tudi dam lahko zagotovilo, da merodajni krogi v vojni mornarici niti najmanj niso vznemirjeni. In Venizelos potuje danes v Pariz. »Lokalanzeiger« pa poroča k temu iz Aten, da je grška vlada z ozirom na nakup »Rio de Janeiro« s strani Turčije sklenila kupiti dva francoska dreadnoughta. Temu nakupu velja tudi Venizelosovo potovanje.

Stajersko.

Telovadno društvo Sokol v Trbovljah priredi dne 10. prosinca t. l. Sokolski ples v Fortejeve dvoranah na Vodah. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K za osebo, 2 K za obitelji. Maske imajo proti izkazu vabila brezplačno vstop. Svira trboveljska Filharmonija. Kdor ne bo pomotoma prejel vabila, ga dobi v trgovini g. Kramerja v Trbovljah in g. Molla ml. na Vodah. Ob tej priliki opozarjamo, da se vrši redni občni zbor trboveljskega Sokola v nedeljo dne 18. t. m. ob 2. popoldne v gostilni g. Počivavška na Vodah.

Iz Dola pri Hrastniku. Nedavno se je zaletaval v neki številki (v dopisu »Liberalna gnjiloba«) »Sloven. Gospodar« v naše Bralno društvo, češ, da posojuje mladini pohujšljive knjige. Dotičnega dopisuna imenujemo javno lažnjivca ter obrekovalca in ga pozivljamo, naj imenuje one šoloobvezne otroke, ki so kedaj dobili kako pohujšljivo knjigo v Bralnem društvu. Dotični dopis je podlo obrekovanje, — saj je vendar znano vsakomur, da ima Bralno društvo posebno mladinsko knjižnico ter se strogo pazi na to, da ne dobi mladina v roke spisov, namenjenih le odraslim. Pozivljamo gg. duhovne, da naj vplivajo na svoje verne ovčice v tem oziru, da iste ne bodo blatile in obrekovale poštenih ljudi in društev — sicer bi znal zopet završiti časnikarski boj, ki ne bo nasprotnikom ljub. Skarlek, ti se pa nikar ne laži, ampak molči, sicer se ti zna maslo na glavi raztopiti in svet se bo čudil, kakšne vrste mož si. Ne stikaj in ne vohuni po Dolu in pri članih Bralnega društva, marveč pazi raje na lastne otroke, da se ne bodo dušali krog oglov lastne hiše.

Iz Žalca. Občinski odbor trga Žalca je imenoval v zadnji svoji seji mnogozasluznega župana gosp. Josipa Sirca za častnega občana. — Iskreno častitamo!

Iz Žalca. V trgu se vrše v kratkem občinske volitve. Klerikalci, pod vodstvom znanega svojega kolovođe v farovžu, delajo sitnosti z ugovorom proti volilnemu imeniku, pa ne bode veliko izdalo. Tako daleč še v Žalcu nismo, da bi nam kaplan Schreiner v občinskem odboru komandiral.

Silvestrov večer v Žalcu. Žalski Sokol nam je priredil letos izvanredno zanimiv in zabaven Silvestrov večer. Vspored je bil tako mnogovrsten, da bi si kaj boljše težko želelo tudi zelo razvaidno občinstvo. Omenjamo iz njega krasne vaje z električnimi kiji, ki so jih izvajali bratje V. Kuček, Lužar, Senica in Marolt ter očarujoče žive kipe, ki so jih predstavljali bratje Čokan, Medved, Perger in V. Senica. Oboje je občinstvo kar navdušilo in želi se splošno ponavljanje. Daje so bili na sporedu kupletji, godbe in pevske točke, humoristični solo-nastopi, običajen Silvestrov govor in polnočna alegorija. Vspored se je naglo in točno razvijal, kar je tudi nekaj hvalevrednega. Naši tržani že dolgo niso doživeli tako zanimivega in vselega Silvestrova večera.

Iz Žalca. (Slovenska postajna imena na savinski železnici.) Z zadovoljstvom smo slišali poročilo, da je interpeliral drž. posl. dr. Ravnihar železniškega ministra, zakaj še vedno ni na progi Celje-Velenje dvojezičnih postajnih napisov? Ta proga je vendar že zdavnej prešla v upravo državnih železnic — in kar velja za progo Velenje-Sp. Dravograd, bode pač tudi veljalo za progo Celje-Velenje. Čudno se nam zdi, da ni vložil enake interpelacije že zdavnej naš savinski poslanec dr. Korošec skupno z dr. Verstovškom v imenu svojega kluba. Ali se res prav nič ne briga za narodna vprašanja in študira edinole na to, kje bi škodoval Slovence, ki so drugače političnega mišljenja kakor on? Tak človek je potem edinole izvrševalni organ maščevanja in sovraštva žejne duhovščine, ne pa zastopnik Slovencev v Savinski dolini. Od dr. Korošca se ne bomo ničesar včakali, zato bo treba, da podpro Ravniharjevo interpelacijo savinske občine s peticijami za dvojezične postajne napise. Te bi se dale lahko doseči, treba je le, da nekdo celo stvar v roko vzame. Najprimernejše bi bilo, da bi to storili naši tržani, kajti Žalec je gotovo najuglednejša slovenska občina ob progi Celje-Velenje.

Iz Ormoža. Dne 6. t. m. bo v dvorani g. Skorčiča gledališka predstava. Vprizorita se burki »Bratranec« in »Eno uro doktora«.

Od Mize Nedelje pri Ljutomeru. Ob lepi udeležbi se je vršil dne 21. decembra l. l. občni zbor kmetijske podružnice. Ista je imela v preteklem upravnem letu 70 članov. Odbor je imel štiri seje; priredila so se štiri poučna predavanja in en srečolov. Deset posestnikov si je naročilo travno seme in 33 pa deteljno seme, ki se ga je dobilo po polovični ceni. Skupna subvencija k temu semenu znaša 353 K 90 v. Nadalje je bilo naročeno 1000 kg galice, večje množine rumenega lanenega in cikorjinega semena ter žvepla. Od kmetijske družbe je prejela podružnica letos dve trsni škropilnici in en žveplanec brezplačno in podporo k decimalni vagi v znesku 40 K. V jeseni smo dobili pet kurjih družin starostajerskega plemena. Denarni promet znaša 3344 kron 80 v. Letos se je volil na novo odbor, ki se ga je pomnožilo od 6 do 11 odbornikov, da so v istem zastopniki zaupniki vseh katastralnih občin župnije. Po volitvi je govoril g. tajnik Holz o osebnodohodninskem davku in kmetijskem knjigovodstvu. V tekočem mesecu se priredi tridnevni knjigovodski tečaj. Za tekoče leto je pristopilo do danes 80 članov. Pomnožilo se je število odbornikov. Naj bi bilo s tem pomnoženo tudi delo v procvit in napredek naših kmetovalcev. Naj pa ne sloni vse delo samo na eni ali dveh osebah, tudi ne samo na odbornikih, temveč sodelujeta vsi s podvojeno močjo v razvitek domače kmetijske podružnice. Komur ni kaj prav, kdor ima kake upravičene pritožbe, naj tega ne razglašajo okoli prej, kakor je zadeva znana načelnstvu in odboru, ki bode gotovo vsakemu šel na roke. V znamenju edinosti, sloge in samopomoči naj stoji naše nadaljno delo!

Drobne novice. Od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah. Zgoraj je mlin posestnice Matilde Rajšp v Gočovi. Škode je precej manj kot znaša zavarovalnina. Kako je ogenj nastal, se ne ve. — Iz Sodnje Poljskave. Mlinarja Simona Schlachtlerja, ki je služil v Potočnikovem mlinu, je zgrabil transmissijski jermen in fant je dobil take poškodbe, da je umrl. Požabil je vodo zapreti, predno je smel transmissijo. — Na Pragerskem je ubil stroj delavca Filipa Jamarja, ko je kidaš s proge sneg. — Pri Sv. Jurju ob Pesnici se je zasturila 17letna trgovčeva hčerka Jozefa Gaube, ker so ji starši in rodbina prepovedali razmerje z nekim, tudi 17 let starim fantom. Dekle je vzelo arsenika toliko, da je umrla.

Koroško.

Ustrelil se je v Celovcu delavec tobačne tovarne Puš. Obstrelil se je na glavi in na roki. Vzrok poskušene samomora je ljubosumnost.

Novo poštno in brzojavno ravnanje v Celovcu so slovesno otvorili v soboto 3. januarja.

Gospodarska kriza, pomanjkanje dela in nove vojaške zahteve so tvorile program velikega shoda, ki so ga priredili koroški socialni demokrati na dan Sv. Štefana v Celovcu in v Beljaku. Na obeh shodih, ki sta bila izredno dobro obiskana, je bila sprejeta resolucija, ki izraža najostrejši protest proti zapravljanju ljudskega premoženja za vojaške namene, med tem, ko ruje po Avstriji strašna gospodarska kriza ki pripravljala delavstvo ob kruh, obrtnike in trgovce pa vodi v bankerot.

Primorsko.

Drobne vesti. 20letnemu delavcu Alojziju Uršku pri Sv. Ivanu se je razletela pri odpiranju buteljke, napolnjena z vinom. Urško je dobil težke poškodbe na obrazu in na levem zapestju. — Legar v Trstu je že skoraj popolnoma ponehal. V zadnjih dneh se ni pojavil noben nov slučaj, več bolnikov pa je okrevalo. — Na ovadbo mesarja Franca Šerlavaja so aretirali v Trstu nevarnega žepnega tatu regnikola Renata Belčija iz Belluna v Italiji. Pri njem so našli tri denarce in sicer Šerlavajevo s 110 kronami, drugo z 200 K in tretjo z manjšim zneskom. — Na Trsatu je napadel klesar Josip Vladič redarja Korošca, ki je bil sam na stražnici. Pretepel ga je in bil bi ga smrtno ranil, da nista prišla Korošcu na pomoč dva stražnika.

Aretacija nevarnega roparja in vlomilca. Tržaška policija je aretirala dne elegantnega mladega človeka, ki je zapravljaj denar po tržaških kavarnah in hotelih kot bogat kavalir. Posebno prijateljstvo je sklenil ta mladi mož z zlatarjem Bucherjem na Korzu, kateremu je rekel, da je sin bogatega trgovca z vinom Danteja Vidulicha. Pri preiskavi na policiji so

dognali, da je ta kavalir zloglasni in nevarni ropar in vlomilec Anton Horvat. Pri njem so našli razne listine z drugimi imeni, precej denarja in nabit samokres. Horvat je izvršil že več ropov in tatvin na vlakih in na raznih parnikih. Zadnji tatvini je izvršil na parnikih »Hohenlohe« in »Locrum«. Sedaj je nameraval oropati zlatarja Bucherja.

Povratek naših vojakov iz Albanije. V soboto so se vrnili v Trst vojaki 97. pešpolka ki so bili v Albaniji. Doma ostanejo ti vojaki do spomladi. Takrat se bodo vrnili v Albanijo, kjer bodo opravljali službo obmejnih orožnikov.

Dnevne vesti.

+ Kdo je bil z Johanco na obtožni klopi? Sobotna obravnava proti Ivanki Jerovski je bila velezanimiva, ne toliko radi osebe obtoženke, kakor zbog dejstva, da so bili z Johanco na zatožni klopi vsi tisti, ki so danes pri nas na slovenskem jugu stebri klerikalne politike in v katerih rokah je bila Ivanka zgol slepo orodje. Pravzaprav bi Ivanka Jerovska ne spadala na obtožni klop, pač pa bi spadali tjakaj oni »pobožni« in »bogljudni« možje, ki so iz Ivanke napravili zločinko, sleparko, pater Ciril, sarajevski nadškof dr. Stadler in ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Ti so krivci pohujšanja, onih brezprimernih škandalov, ki so se mesece in mesece godili pred očmi cerkvenih in državnih oblasti v Vodicah. Ivanka Jerovšek se je zavedala, da se nahaja na slabi poti, vzbudila se ji je vest in hotela je napraviti konec svojim sleparijam. Šla je k spovedi in se je obtožila svojega velikega greha patru Cirilu na Reki s trdnim sklepom, da postane zopet poštena dekle, kakršna je bila prej, predno je prišla v zaglušno ozračje reškega samostanskega zidovja. Toda zgodilo se je, kar bi ne bil nihče pričakoval: Spovednik ji je ukazal, naj vstraja na grešni poti in naj uganja naprej svoje sleparije, ker bi sicer nastal prevelik škandal, ako bi »svetnica« naenkrat javno priznala, da je ves svet vodila za nos. Samo kraj svojega delovanja naj spremeni in naj se preseli z Reke na Kranjsko. In Johanca se je pokorila nasvetu svojega spovednika in se napotila na Kranjsko. Šla je naravnost k ljubljanskemu škofu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču in sicer s posebnim priporočilnim pismom sarajevskega nadškofa dr. Stadlerja. In dr. Anton Bonaventura jo je sprejel z odprtimi rokami, kakor pravo svetnico. Poslal jo je k župniku Žužku v Vodicke zopet s posebnim priporočilnim pismom, v katerem je potrdil njeno svetost, in naročil župniku, naj jo sprejeme pod svojo streho in ji dovoli, da pod župniškim krovom uganja naprej svoje čudeže. Župnik je poslušal škofovo naročilo in pričele so se znane komedije v vodiškem farovžu, katerim je opetovano prisostvoval tudi sam škof, kar je seveda še bolj utrjevalo veljavo »svetnice Johance«, saj je škof Bonaventura pri eni izmed Johaničnih »predstav« ves vzhičen vzliknil pred številom navzočim občinstvom: »Ljudje božji, ali ste že kdaj videli takšen čudež?!« A vključ škofovi avtoriteti je imel župnik vendarle pomisleke proti Johaničnim čudežem, zato jo je poslal v Ljubljano v Leonišče, da bi jo zdravniško preiskali. Toda škof Bonaventura ni dovolil, da bi Johanco preiskali v Leonišču, marveč jo je vzel k sebi v škofijsko palačo in jo tu dal preiskati po zdravniku dr. Dolšaku. In po tej preiskavi jo je zopet poslal nazaj v vodiško župnišče s pismom, da je zdravniška preiskava dognala njene nadnaravne lastnosti. S tem je dal sam škof Johanci svedočbo in sijaj nadnaravnosti in svetosti in čisto nič se ni čuditi, da je neuka, praznovrstu pristopna masa pod škofovo sugestijo slepo verjela v »svetnico Johanco« in njeno »čudotvornost«. Kasneje so vendarle odkrili, da je Johanična čudotvornost navadna sleparija in goljufija. Človek bi mislil, da bo sedaj škof prvi, ki bo Johanco proglasil pred javnostjo za sleparko. Kaj še, on je molčal, da, spregovoriti ni hotel niti takrat, ko ga je Ivanka sama prišla prosit s povzdignjenimi rokami, naj napravi konec komedijam in naj ljudem prepove, da bi še nadalje hodili gledat njene »čudeže«. Takrat ji je rekel škof: »Naj hodijo, včasih pa le muca!« Iz navedenega je razvidno, da za vodiške škanđale, ki so prava sramota za vso deželo Kranjsko, ni nihče drugi moralno odgovoren, kakor škof dr. Anton Bonaventura Jeglič in če bi bilo kaj pravice na svetu, bi morali v soboto sedeti na obtožni klopi pred deželnim sodiščem — ne histerična Ivanka Jerovska, marveč škof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič, nadškof dr. Stadler iz Sarajeva in pater Ciril z Reke!

+ Duševna bolezen ali propadlost? Vloga, ki jo je igral škof Anton Bonaventura, kakor je sodno dognano, v aferi Ivanke Jerovške, daje misliti. Ali je škof verjel v Ivankino »čudotvornost«, ali je verjel, da Ivanka v resnici trpi »Kristusove muke« in »poti krvavi pot«? Človek z normalnimi možgani, z betvico inteligence in preudarnosti v kaj takšnega pač ne more verjeti, ker se takšna vera proti normalnemu razumu in navadni človeški pameti. Če je torej škof v resnici verjel v prekonaravne lastnosti Johancine, potem lahko smelo trdimo, da duševno ni zdrav in da nevarno bolega na — verski blaznosti. Morda pa škof dr. Jeglič osebno ni verjel v Johancino »čudotvornost«, marveč se je samo delal, kakor da bi verjel, hoteč s tem nerazsodno maso samo okrepiti v praznovrstu, v katerem se da najuspešneje ribariti v kalnem? Ta eventualnost ni izključena, značila pa bi višek duševne propadlosti. Nimamo sicer posebno visokega mnenja o škofu Bonaventuri, tega pa si ne moremo o njem misliti, da bi bil takšen lopov, da bi hlinil vero, ki je nima, zgolj v to, da bi ljudsko maso tem lažje uklenil v verige in spono klerikalizma. Ne, takšna propalica škof vendarle ne more biti, smatramo ga pa za duševnega revčka, fanatika, ki mu je verska gorečnost in prenapetost zmeščala in zmeščala možgane. Toda naj že bo prvo ali drugo, eno je čisto gotovo, da je škof Anton Bonaventura vsled Johaničnega procesa tako do kosti blamiran in tako osramočen pred javnostjo, da bi moral v normalnih razmerah takoj izginiti s svojega vzvišenega mesta, saj je pač več kakor jasno, da na mesto takšnega cerkvenega dostojanstvenika, kakor je škof, ne spada ne duševno bolan človek, še manj pa duševna propalica!

+ Klerikalci in Fr. Jošt. Že dolgo ni nobena stvar klerikalce tako zadel, kakor naše razkritje, da so imeli tajno službeno pogodbo s Fr. Joštom, tako, da je bil Jošt ob enem revizor Celjske zveze in vohun ljubljanske klerikalne zveze. Jošt je zapužanje, katero je užival kot uradni celjske zveze zlorabil v to, da je vohunil po naprednih zavodih in izdajal njihove kupčije, vloznike, dolžnike in sploh vse, kar je moglo interesirati klerikalce. Zlasti je delal na propad »Glavne«: delal s takšnim uspehom, da mu je sodišče prisodilo 18 mesecev ječe. Odsedel jih je Jošt — zaslužil pa so tako kazen tudi tisti, ki so z njim imeli tajno službeno pogodbo. Klerikalci se menda hudo boje, da jih državno pravdnštvo prime za vrat, ker tako obupno brcajo okrog sebe. Konstatiramo vnovič samo dvoje: 1. Službena pogodba je bila spisana v pisarni dr. Sustersiča. 2. Ta službena pogodba je bila sprejeta od klerikalne Zadrudne zveze in je to razvidno iz zapisnika o odborovi seji Zadrudne zveze. To so dejstva, ki jih klerikalci nikoli ne utaje in ki se bodo tudi dokazala, če pride stvar pred sodišče, pa naj klerikalni listi pisarijo kar hočejo. Ta pogodba je zadostno pojasnilo, zakaj je Jošt tako sistematično delal na propad »Glavne« in na oškodovanje različnih drugih, ne klerikalnih zavodov. Klerikalci so pač hoteli provzročiti splošen polom in so zato vpropastili »Glavno«, a vsi njihovi drugi načrti so se izjalovili. »Glavna« pa je žrtev klerikalnih lopovščin. »Glavno« so ubili klerikalci in na njih ostane prokletje za to zločin.

+ Vse za klerikalce! Zopet se je izkazala ta čedna večina deželnega odbora. Od kredita za podporo revnih visokošolcev za leto 1913. je ostal neporabljen znesek 2300 kron. Klerikalni dijaki so bili tako dobro preskrbljeni, da je še denarja ostalo. Zdal je deželni odbor sklenil, da se ta ostanek 2300 kron — izroči Leonovi družbi, naj ga ta razdeli. Na Dunaju, v Gradcu in v Pragi obstojajo sicer podporna društva, ki čisto nepristransko podpirajo revne in pridne dijake, tako nepristransko, da se nihče ne pritožuje. A vzlic temu deželni odbor omenjenih 2300 kron ni dal tem podpornim društvom, nego Leonovi družbi. S tem je pač hotel preskrbeti, da bi kak napreden dijak ne dobil podpore, naj je še tako potreben in marljiv. Ker pa so klerikalni dijaki tako dobro preskrbljeni, da je deželnemu odboru še ostalo 2300 K od kredita, namenjenega za dijaske podpore, je brez dvoma, da bo Leonova družba razdelila denar med take klerikalce, ki podpore niso potrebni. Napredni dijaki bodo stradali, klerikalni pa bodo za deželni denar krokali. Vsa čast deželnemu odboru!

+ Iz deželnega odbora. Cesar je potrdil sklep deželnega odbora, s katerim se je nastavl proračunski provizorij za l. 1914. — Podoželenje akcije za tujski promet: Vlada je potrdila pravila nove »Deželne zveze za tujski promet« in dovolila letni državni prispevek 10.000 K, poleg tega pa še posebej 3000 K za domovinsko varstvo (spomeniki, narodne

noše, narodne šege in pesmi). Dežela bo prispevala vsaj 4000 K, mestna občina ljubljanska 2000 K, trgovska zbornica 600 K. Glavni odbor obstoja iz 20 (!!) zastopnikov dežele, 2 ministrstva za javna dela, 2 mestne občine ljubljanske in enega trgovske zbornice. Zastopniki dežele so gg.: dr. Janko Benedikt, okrožni zdravnik na Bledu, grof I. Barbo, deželni odbornik v Ljubljani, Mihael Črne, hotelier na Bledu, Oton Grebenc, c. kr. profesor na drž. obrtni šoli v Ljubljani, dr. Vinko Gregorič, dež. poslanec v Ljubljani, dr. Josip Gruđen, stolni kanonik v Ljubljani, Florjan Jane, gostilničar v Radovljici, dr. Evgen Jarc, državni in deželni poslanec v Ljubljani, Josip Kenda, gostilničar v Kamniku, dr. Valentin Krisper, odvetnik v Ljubljani, Henrik Lindtner, dež. knjigovodja v Ljubljani, Ivan Markez, hotelier v Boh. Bistrici, dr. Fr. Papež, odvetnik v Ljubljani, Andrej Perko, jamski nadzornik v Postojni, Iv. Piber, dež. poslanec v Gorjah, Josip vit. Pogačnik, državni in dež. poslanec v Podnartu, dr. Alojzij Praunseis, zobozdravnik v Ljubljani, dr. Ivan Šusteršič, dež. glavar v Ljubljani, Hugo Werand, knez Windischgrätz, dež. poslanec, Avguštin Zajc, gostilničar v Ljubljani. Mestna občina ljubljanska delegira v odbor obč. svetnika gg. pl. Ubalda pl. Trnkozyja in Jana Ružička, trgovska zbornica pa g. Jean Schreya. Zastopnika ministrstva za javna dela sta gg. dvorni svetnik Zotter in sekc. svetnik Wetschl. Dosedanja Zveza za tujski promet se razdruži in prepusti vse svoje imetje v inventarni vrednosti nad 13.000 K novi deželni zvezi. — Deželna živinorejska razstava v Ljubljani, ki je bila projektovana za leto 1914 se odloži na leto 1915. Stroški razstave utegnejo znašati 100.000 kron. — Starešinstvo Leonove družbe prepusti večina dež. odbora preostanek visokošolskega kredita za l. 1913 v znesku 2500 K v svrhu podporanja revnih visokošolcev. Predlog dr. Trillerja, naj se ta denar porazdeli med slovenska dijaška podporni društva na Dunaju, in Gradcu in v Pragi, ni obveljal.

Avtomobilna zveza Krško-Novo mesto. Radi skrajno neugodnih cest je družba primorana omejiti začasno avtomobilni promet na dnevno enkratno vožnjo. Avtobus odhaja iz Krškega ob 7:30 dopoldne, iz Novega mesta ob 2. popoldne, ter pride v Novo mesto ob 10. dopoldne ter v Krško ob 4:30 popoldne. Slavno občinstvo se prosi, da se ozira na to začasno spremembo.

Ameriške novice. V New Yorku je umrl rojak Franc Marok, star 29 let, rodom iz Kostanjevice na Dolenjskem. — V mestecu Rich Hill, Pa., je umrla soproga Josipa Grudna. Stara je bila 34 let ter zapustila moža in pet nedoraslih otrok. Doma je bila iz Šmilhe pri Postojni.

Ko se je začela predstavljati v kinematografu »Kraljica Nila«, se je svet začel, da je kaj takšnega mogoče ustvariti. Povsod so ljudje spoznali, da pomenja ta film nekaj velikanskega in to so znali tudi uživati. Tako se v večjih mestih predstavlja tragedija Kleopatre in Marka Antonija in ljudje prihajajo k prvi predstavi tako željni, kakor k poslednji. Tragedija je prirejena po tragediji največjega tragača človeštva: Šekspira. Že to garantira za krasoto predstave, ki je s svojimi prizori z afriške morske obali, kjer v luninem svitu koraka kraj morja rimska vojska, da razbije veličanstvo Egipta. Ne nekaj dni še v kinematografu »Ideal«. Šolski mladinci bi ugotlo pripravili.

Edini slovenski skladni koledar v veliki obliki izšel je v »Prvi anonimni pisarni« v Ljubljani. Koledar je primeren posebno za pisarne, urade, posojilnice, banke itd. Glej oglaš.

Nezgodni. Ključavničarski pomočnik Ivan Lenarčič je v Globotschnigovi žebelnici koval neko železo, pri čemur mu je kladivo odletelo na mezinice leve roke ter mu ga zmečkalo. — Sprevednik Fran Bežan je šel na novega leta dan v službo po železniški progi, kjer mu je spodrsnilo, da je padel ter si zvil desno nogo. Oba sta ostala v domači oskrbi.

Izgubljeno. Na poti od Marije Terezije ceste 1 do gledališča, morja tudi v gledališču samem, se je izgubila briljantna broša velike vrednosti. Pošteni najditelj naj odda brošo proti dobri nagradi na policiji ali pa v upravnistvu našega lista.

Izgubljena je bila legitimacija s sliko, veljavna za l. 1914., od Jesenice do Ljubljane drž. kolodvor oziroma do Sp. Šiške. Pošteni najditelj naj jo odda v kaki prodajalnici konsumnega društva za Ljubljano in okolico.

Najdena pelerina. V nedeljo 28. decembra je bila na Mestnem trgu najdena mala volnena pelerina. Izgub-

itelj naj se zgleda v Salendrovi ulici št. 4. v pritličju.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala tovarna za stearinske in glicerinske sveče ter toaletno milo v Kraljevem Gradcu na Češkem 300 kron od izkupička l. 1913. prodanih svojih izdelkov. Tvrdka A. E. Skaberne v Ljubljani prodaja družbi v korist platno. Od izkupička za leto 1913. je izročila C. M. družbi 200 K. Priporočamo prav iskreno omenjeni tvrdki in blago, ki donaja lepe vsote naši narodni obrambi in prosveti. — Ga. Leopoldina Gaberščkova v Tolminu je poslala 18 K 50 v. G. župan Anton Zucchini v Medani je nabral na banketu ob priliki blagoslovljenja nove šole v Medani dne 28. decembra 1913. za »Narodno šolo« v Krimu (družbe sv. Cirila in Metoda) 12 K 20 v. Ga. Jagodičeva, gostilničarka na Zgošči pri Begunjah je darovala 10 K, gdč. Erna Oman, učiteljica v Begunjah na Gorenjskem 2 kroni.

Društvena naznanila.

Pisateljsko podporno društvo bo imelo svoj občni zbor za prošlo leto, dne 16. januarja l. 1914. v gostilniških prostorih Narodnega doma ob pol 8. zvečer. Spored običajni. Na mnogoštevilno udeležbo vabi odbor. — Za odbor: R. Perušek, t. č. predsednik.

Velik sokolski ples je priredil v soboto, 3. t. m. »Sokol L.« v veliki dvorani Mestnega doma. Zabava je bila vseskozi domača, občinstva povoljno številno zlasti mlajšega plesateljstva sveta. Pri prireditvi je marljivo igral salonski orkester »Sokol L.« pod vodstvom br. Salmiča, ples pa je spretno aranžiral br. Fabiani. Pri prvi četvorki je plesalo 50 parov, pri prvi besedi pa 10 karejev. Dvorana je bila lično okinčana in gre za to v prvi vrsti pohvala veselilnemu odseku. Za izborni jed in pijačo je skrbel G. Štepec, v kavarni in slaščičarni pa so marljivo stregle gospodične z go. Trepino v o na čelu. Prireditve je uspela gotovo tudi za »Sokola L.« povsem zadovoljivo.

Društvo nižjih mestnih uslužbencev priredi danes v ponedeljek, dne 5. januarja v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani svojo II. društveno veselico. Pri veselici igra »Ljubljanski društveni orkester«. Na sporedu so različne zabavne točke, petje in ples. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 1 K, za člane in njih rodbe 50 v. Ker ima priredba dobrodelen namen v korist podpornega sklada, ki je namenjen v korist bolnim članom in njih rodbinam, se preplačila hvaležno sprejemajo. Za dobro potrebo je preskrbljeno.

Izredni občni zbor pevskega društva »Slavec« se vrši v četrtek, dne 8. t. m. ob pol 9. uri zvečer v društvenih prostorih — in ne na dan Sv. treh kraljev, kakor prvotno določeno.

Poštni in brzojavni uslužbenci imajo v soboto, dne 10. t. m. svojo plesno veselico in sicer v veliki dvorani v »Mestnem domu«. Skrbne in vzorne priprave, ki jih izvršuje veselilni odsek za ta večer, nam obetajo, da bo ta prireditev gotovo ugajala vsem posetnikom. Podrobnosti o prireditvi še priobčimo.

III. veliki ples narodnega delavstva, se vrši letos na pustno soboto, to je 21. februarja 1914 v veliki dvorani Narodnega doma. Prosi se, da se narodna društva na to prireditev ozirajo. Ples priredita Narodna soc. zveza in zveza Jugoslov. železničarjev.

VII. planinski ples, ki ga priredi Slovensko planinsko društvo, dne 1. februarja v vseh prostorih Narodnega doma v Ljubljani, se bo vršil v obsegu, kakor dosedajni planinski plesi. Društvo bo posebno preskrbelo za vsestransko neprisljeno zabavo in za najvzornjšo postrežbo, ki jo bo vršilo v svoji režiji s pripomočjo damskega odseka. Za veselico bodo prirejene vse tri dvorane Narodnega doma in preskrbljeno bo tudi za primeren odpočitek. Sodelovali bosta dve godbi. Ker je prebitek določen v podporo tako potrebnega delovanja za slovensko planinstvo, naj se blagovolji narodno občinstvo in posebno vsi prijatelji planinstva mnogobrojno udeležiti tudi letošnjega Planinskega plesa.

Gospodarsko in polit. društvo »Zora« v Kamniku ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 11. januarja 1914 ob 2. uri popoldne v društvenem domu v Kamniku. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti.

Slovensko bralno društvo v Železnikih priredi dne 11. t. m. burko »Moč uniforme« v salonu gospoda

G. Thalerja. Začetek ob pol 5. popoldan.

Umetnost.

Slavnostni govor pri II. Ipatčevem koncertu govori gospod dr. Anton Schwaab, skladatelj iz Celja in dober poznavalec umetniškega delovanja bratov Ipatčev. Pri istem koncertu igra orkester na godala sestoječ iz mladih gojencev »Glasbene Matice« in nekaterih članov društvenega orkestra zanimivo Serenado Benjamino. Ta skladba je doslej edina te vrste v slovenski literaturi. 17 mladih goslarjev iz šole Matičinega izvrstnega učitelja gospoda J. Vedrala in 11 članov društvenega orkestra bo izvajalo to ljubko skladbo. Priznani slovenski najboljši solisti gospa Polakova in gospodje Križaj, Rjavac, Kováč in drugi sodelovali bodo z navdušenjem in svojimi najboljšimi močmi, da proslavijo spomin naših najboljših in najzaslužnejših skladateljev iz prejšnje dobe bratov Ipatčev, katerim dolguje slovenski rod veliko hvaležnost. Častimo svoje zaslužne vođe, da jih ostanemo vredni!

Prosveta.

Gledališče. V soboto večer je gostovala zagrebška opera z »Aido«. Vsebinska njena je mračna tragedija, godeča se v Egiptu ob času faranov. Ljubosumnost je njen glavni motiv. Vrednost besedila se ne dviga nad povprečnost sličnega blaga in zaostaja celo za uglednostjo marsikaterega svetovnega libreto. Godba je Verdijeva, polna zanosnih melodij, prebogata najrazličnejših motivov, od kraja do konca prežeta s temperamentom mojstra, ki jo je zložil na višku svojega glasbenega ustvarjanja. Spisana je bila za svečano odprtje suškega prekopa in pompoznost, ki je že sicer Verdiju lastna, pride v njej še do znatnejše besede in veljave. Tako ni čuda, da so se prerokala gledališka vodstva s kritiki, ki so težko prenesli presilne trobatače, oznanjajoče z odra zmago-slavno vrnite poveljnika Radamesa iz boja nad Etiopci. Verdijeva glasba je seveda to pot poitaljanila s svojo osvajajočo melodijsko živahnostjo egiptskega faraona, njegovo hčer Amneris, tudi pristno Egiptanko, višjega duhovnika Ramfisa, etijopsko sužnjo Aido in celo njenega očeta, divjeglada in še v tigrovo kožo zavitega črnca, kralja Etiopcev, Amonasro. Vsi ti dajejo duška svojim mislim in čustvom po sladko in gladko tekočih Verdijevih motivih. — Uprizoritev je bila točna, za naše razmere razkošna in zasluži odkrito priznanje. Od kraja ni hotelo biti na odru odkritosrčnega življenja, pozneje pa so se pevcu razpeli in razigrali in izvedli svoje vloge na splošno zadovoljnost. Naslovna vloga se je gospe Miri Koroščekovi tako prilagala, kakor še redko katera. Njena zunanost je bila izvrstna, igrala je dobro in enako pela. Tipična je bila gospa Anka Horvatova kot faraonova hči Amneris, Radamesa, to težko partijo junaškega tenorja, je igral in pel gospod Jastržebki. Bil je jako na mestu, dosegel je v mnogoterih ariah izredne uspehe in se odlikoval z dosledno izvedbo svoje važne naloge. Vsa čast in priznanje sodi gospodu basistu Tosu Lesiču kot kralju egiptčanskemu. Kralja etijopskega Amonasro je posebej gospod baritonist Marijan Kondracki. Svojo igro in petje je prepolnil z vlogi primerno grozotnostjo, ne da bi zašel pri tem v pretirano banalnost. Veličasten je bil gospod Josip Križaj kot veliki duhovnik Ramfis. Posebe treba še omenjati s pohvalo gospo Josipo Trbuhičevico in gospoda Zvonimira Strmca. Kostumi so bili prav lepi, scenerija ne ravno pisana, ali primerna in ustrezajoča. Opera deluje prijetno, zlasti z mnogimi lepimi zbori, ki so vsled precizne izvedbe dobro uspeli. Orkester in pevce je spretno vodil gospod Nikola pl. Falter. Režija je bila v zanesljivih rokah. Predstava je trajala 8. zvečer do pol 12. ponoči. Občinstvo je ohranilo navdušenje do konca in njene izvajalce s hrupnim ploskanjem. Gospoda Stanislava Jastržebkega so obdarili z lovorovim vencem.

V nedeljo popoldne so peli z najlepšim uspehom »Madoninega žonglerja«, zvečer pa »Carmen«. Ta lepa opera je pri nas dobro znana in priljubljena. Gospa Anka Horvatova je gosposvala v naslovni vlogi predzadnjo sezono. Že takrat smo hvalili vse njene izredne vrline, njen obsežni in temnobarvni alt, ki razpolaga z bogato nižino in mu ne manjka tudi zvočne višine, njeno izredno dramatsko igro in njen temperament. Včeraj smo jo gledali ravno tako v vsem njenem ognju, s katerim je

igrala svojo težko partijo. Navdušenje zanjo je bilo ogromno in opravljeno. V dobro pogojenem kontrastu z njo je nastopala gospa Irma Polakova. Carmen divja in rafinirana, Mičaela iskrena, preprosta in nežna. S svojim ljubkim in čuvstvenim petjem je dala duška pohlevni in ponižni deklici, ki prinaša iz domače vasi darove materne, njene pozdrave in ob koncu žalostno vest o njeni smrtni uri. Gospod Tadej Lowczyński je pel Josėja v poljskem jeziku. Bil je prav vreden drug živahne Carmen. Njegov lepi tenor je izražal mogočno čustva, ki so ga preplavljala v rokah divje ljubimke in ki so ga pahnile ob koncu v nesrečo izgubljenega in obupanega morilca. Gospod Križaj je pel bikoborca Escamilla z rutino in umevanjem. Posebno hvalo zasluži peteroglasni zbor drugega dejanja, ki je frapiral s spretno izvedbo in točnim in lepim petjem. Gospodični Žilčarjeva in Lovrenčakova sta oživili oči s svojo živahnostjo. Posebe se treba še spominjati gospoda Lesiča in gospoda Kondrackega. — Predstavo je dirigiral gospod Milan Sachs prav temperamentno. Polnoštevilno občinstvo je počastilo njega in gospo Horvatovo z venci in vse druge z gromkim aplavzom. P.

Književnost.

— **Literarna pratika za 1914.** Ietot obsega sledeče spise: Oton Župančič: Vihar; Oton Župančič: Ob jezeru; C. Golar: Junij; Fr. Govekar: S francosko trikoloro; † Aleksandrov - Jos. Murn: Ana; A. Funtek: Nekaj o Zlatorogu; Oton Župančič: Na grobu; Vladimir Levstik: Okvir brez slike; C. Golar: Svojo ljubzen ovenčal sem; dr. Fr. Ilešič: Žrtva; Fr. Milčinski: Kralj Matjaž; C. Golar: Črne tvoje so oči; Podlimbarski: Tovariš Kladivček; C. Golar: Pesem o devici Peregrini; dr. Vinko Zupan: Sledovi Moeterlikove filozofije pri Ketteju; † Aleksandrov - Jos. Murn: Zdravstvij; Ksaver Meško: Pismo; C. Golar: Beli in rdeči petelin; Oton Župančič: Gledam; dr. Vojoslav Molč: Rodi nove misli o umetnosti; R. Maister: Vasoalec; J. A. Golar: O svetem Hijeronimu Pasjeglavcu; C. Golar: Poleti; dr. Ivan Lah: Vrag in Dolenci; C. Golar: Deviška; Milan Pugelj: Grozovita in neverjetna zgodba; Rabindranath Tagore: Prišel je. — Ilustracije je napravil Hinko Smrekar; napise za mesce je zložil Oton Župančič, knjigo pa je uredil Milan Pugelj.

Vodiška svetnica „sveta Johanca“ pred sodiščem.

(Konec.)

Značilne so še sledeče izpovedi Johance in nekaterih prič: Preds.: Ali ste veliko krvi kupili enkrat? Johanca: Da, kolikor sem jo dobila. Preds.: Toliko, da ste jo imeli vsačih za cel mesec? Joh.: Ja. Preds.: Ali vas ni vest pekla, ko ste videli kakšno grdobija je to, kako svet farbate in se norčujete iz Boga? Joh.: Nisem imela greh, ker so mi duhovniki spovedniki rekli, da ne smem nehati. Dalje je Johanca navedla v dokaz, da je res hotela nehati, tudi to, da se je peljala, ko je zvedela, da ima škof v Smledniku birmo, k škofu v Smlednik in ga je prosila, da naj za vsaj v časopise, da ne bodo ljudje več k nji hodili, češ da je ona že vsega sita. Škof ji je to obljubil. Brala je nato vsak dan jiste, toda škof ni držal obljube. Nato le šla k škofu v Ljubljano in ga pognovno opozorila na njegovo obljubo. Škof ji je na njeno prošnjo odvrnil: »Sedaj je že tako daleč, pa naj hodi, včasih pa le nuca«. Johanca pravi dalje, da je prosila tudi župnika s povzdignjenimi rokami, da naj jo pusti vun in naj ne pusti ljudi k njej. Preds.: Zato vas niso pustili vun, ker bi bili zunaj še več gorja napravili. Johanca: (Smeje) Ni res! Zanimiva je izpoved župnika Žužka, župnika iz Vodice: Ko je mati osumljenke umrla l. 1905, izročila je na smrtni postelji svoje otroke, med njimi tudi osumljenko, moji oskrbi, na kar sem tudi v resnici skrbel, da sem za nje dobil kako službo. Po mojem posredovanju stopila je osumljenka pri Benediktinkah na Reki kot dekla ter sem dobival vedno o njej zelo dobra poročila. Pred Božičem lanskega leta pa se je naenkrat slišalo, da se kažejo na telesu osumljenke čudeži, in naš škof si je ogledal »trpljenje« osumljenke. Škof mi je potem pisal, da je »trpljenje« sam videl in mi je naročil, naj vzamem osumljenko k sebi v Vodice, da se ne bode v svojem »trpljenju« po tujih hišah klatila. V resnici je prišla potem osumljenka nekega dne v spremstvu škofove nečakinje k meni, nakar sem jo sprejel v svojo hišo, istočasno sem pa pisal škofu, naj se da osumljenka po zdravniških preiskavi, da bom vedel vsaj, kaj sem

vzel pod svojo streho. Peljal sem jo potem v Leonišče, vsled zdravniške preiskave, po naročilu škofa pa sem jo potem moral peljati v škofijo, kjer jo je škof hotel pustiti preiskati po zdravniku dr. Doljšaku. Pri preiskavi nisem bil navzoč, pač pa mi je škof dne 18. januarja l. l. pismeno poročal, da jo je dr. Doljšak natančno preiskal in da vkljub krvavenju ni mogel najti nobenih ran. Istočasno mi je škof tudi pisal, naj jo vzamem nazaj, kar sem tudi storil. Začetkoma sem sam precej dvomil o nadnaravnosti osumljenkinega trpljenja, vsled tega pa, ker se mi je od strani škofa in osobito od strani več resnih in poštenih mož iz Reke poročalo, sem slednjič sam popolnoma verjel, da se tu gre za takozvano »stigmato«. V tej svoji veri me je podpirala okolnost, da se je mnogo od tega, kar sem bil čital o teh »stigmatah«, tudi pokazalo pri osumljenki, ki je tudi bila sicer precej pridna in marljiva in je sploh cel dan molila.

Ko se je izvedelo o trpljenju osumljenke, je nastal naenkrat velik naval ljudi, ki so jo hoteli videti v njenem trpljenju. Začetkoma sem hotel ljudem braniti, kar se mi pa ni posrečilo, vsled česar sem osumljenko dal v posebno sobo s posebno postrežnico. Istočasno sem pa tako osumljenki kakor tudi mojim uslužbencem strogo prepovedal od ljudi jemati denar ter osumljenka tudi v moji navzočnosti denarja nikdar vzela ni, kakor tudi jaz za njo niti vinarja vzeti nisem. Tudi nikdar nisem slišal, da bi osumljenka vzela kak denar, pač pa sem bil navzoč, ko je osumljenka denar, ki se ji je ponujal, odklonila. Tudi v moji navzočnosti ljudem nikdar ni ničesar povedala o njihovih ranjkih ter tudi nikdar naročila, naj plačajo za maše. Če je v resnici kaj takega storila, je morala storiti v moji navzočnosti, k čemur pripominjam, da sem pač bil velikokrat navzoč pri njenih ekstazah, pač pa ne ves čas.

Kar se tiče trditve, da mi je dala Urša Jereb 200 K za osumljenko, ni resnica. Za Uršo Jereb sem namreč hranil 200 K in nekega dne me je ona prosila, naj ta denar dvignem v hranilnici in ga dam osumljenki. Jaz pa tega storiti nisem hotel ter sem Urši Jereb izročil 200 K, češ, naj ta denar sama nese osumljenki, če ji ga hoče darovati. Urša Jereb je to tudi storila, osumljenka pa je prejela denarja odklonila, na kar mi je Urša Jereb ta denar hotela dati za cerkev. Jaz sem jo odvrnil, da se bo še premislila in ta denar še danes leži pri meni v blagajni za Uršo Jereb.

Za maše pa med tem časom, ko je bila osumljenka pri meni, sploh nisem hotel sprejeti kljub temu, da so mi ljudje večkrat denar ponujali za maše.

Kako da je osumljenka izvršila sleparijo, ne vem, kajti jaz niti nje, niti postelje nisem nikdar preiskal ter mi tudi ni znano, na kak način si je osumljenka preskrbovala kri.

Po mojem mnenju pa osumljenki ni šlo za to, da bi bila ljudem izvajala denar, pač se mi pa zdi, da gre tu za slučaj histerije. Kakor že navedeno, je osumljenka večkrat odklonila ponujani denar in tudi mene ni nikdar prosila za denar. Jaz sem ji sicer večkrat, če je kam šla, dal kako krono za hrano, morebiti vsega skupaj 30 do 50 kron, tudi sem ji bil kupil stroj za nogavice pletsti, za kar sem plačal 120 K, vse to pa sem storil iz lastnega nagiba, ne da bi me zato prosila. Imela je tudi hrano in stanovanje pri meni in mi je pokvarila tudi precej posteljnine, toda visokosti te škode nikakor ne morem povedati, kakor tudi ne zahtevam nobene odškodnine.

Pripominjam slednjič, da je osumljenka, kar sem pozneje izvedel, od neke gospe Štucin, ki je imela vilo pod Rožnikom, baje dobila nekaj denarja za maše in da je osumljenka od tega denarja tudi del izročila Salezijancem na Rakovniku.

Glede umazane vode, v kateri se je pralo osumljenko ožemalo na prvo roko kravo Johance posteljno perilo in Johance srajce sta izpovedali farovška kuharica Mar. Kimovec in farovška perica Neža Travn, da je bila ta umazano krava voda ljudem na razpolago in da so se ljudje, posebno ženske kar tepli za njo. Za to so vedeli tudi v župnišču in Johance voda je bila znane kot čudežno zdravilo za zunanje in notranje bolezni kot mazilo in kot pijača. Nekoč ko Travnove ni bilo cel dan doma in ljudje niso dobili vode, ji je zvečer rekla Johanca: Danes pa ni bilo nič »božjih lonov«. Poudarjala pa je priča, da Vodičani niso kupovali veliko te vode, pač pa so se trgali za njo tuji. Tko je kupila neka Marija Jeraj poldrugi liter. Napravljala si je s te vode obkladke na rebra, kamor jo je pobodel vol. En frakelj pa jo je dala nekemu Francetu Železniku, ki si je mazal z njo koleno. Ko je predsednik to bral se je začela Johanca smejati. Drž. pravd. In Vi se še sme-

žite nato? Johanca: Kaj se ne bom smejala, ko take neumnosti pišejo. Neka druge ženska si je nabavila to vodo za grlo. Ker pa je voda v grlu preveč smrdela, jo je vrgla proč. Neka Neža Flegar jo je kupila en maselje. Rabila jo je za oči in za nogo. Ta priča tudi pove, da je rekel župnik pri zamaknjenju navzočim sledeče: „Vidite, to je telo, ki ponavlja Kristusovo trpljenje.“

Pri popoldanskem obravnavi je vprašal predsednik Johanco najprej, če je res rekla, da na Reki ljudje niso bili tako neumni, da bi spraševali za duše in kaj sta ji rekla dr. Dolšak in Ušeničnik pri preiskavi v ljubljanski škofiji. Johanca je prvo vprašanje potrdila s pristavkom, da je začela vedeževati in duše reševati res šele na Kranjskem, ker so jo ljudje sami v to pripravili, na drugo pa je odvrnila, da ji je Dolšak rekel, da si je nohte postrigla in zob izdrla, Ušeničnik pa ji je rekel, da je neumna ženska. Nato je prebral predsednik še policijsko poročilo in razna orožniška poročila. S tem je bilo zaključeno dokazovanje.

Državni pravdnik

poudarja, da je cela zadeva sedaj popolnoma jasna. Stvar stoji v stiku z vero samo toliko, v kolikor se je Johanca posluževala vere v svrhu svojih goljufij. To delajo tudi spiritisti, ki duhove kar citirajo, kar je ravno tak „švindel“ ali pa še večji. Predvsem gre tu za veliko in predržno goljufijo. Obtoženka je hlinila zamaknjenje, trpljenje izveličarja in je razglašala, da občuje z dušami v vicah. Morda bo imelo to nekaj dobrega za posledico in to je, da bodo postali ljudje bolj pametni. Kar so ljudje dali obtoženki (ali po njenem naročilu drugim op.) so dali samo zato, ker so ji verjeli. Glede slučaja Goljarjeve so podani vsi znaki hudodelstva poskušene goljufije. Drž. pravdnik predlaga obsodbo v smislu obtožnice, in zahteva z ozirom na mladost, predrznost in posebno z ozirom na veliko javno pohujšanje strogo kaznen brez milosti.

Zagovornik

je najprej reagiral na predlog državnega pravdnika glede stroge obsodbe brez milosti in poudarjal, da je dana prilika za milostno sodbo in sicer prve zaradi tega, ker je bila Johanca orožje v rokah drugih in drugič ker je bila v velikih duševnih stiskah. Obtoženka ni izobrazena rafinirana goljufica, marveč preprosto kmetsko dekle, ki je živelo več let med samostanskimi zidovi in občevalo navez z duhovniki in redovnicami. Kako je prišla obtoženka do tega, da je tako sleparila? Dokazano je, da si tega sama ni izmislila, marveč, da jo je v to pripravila ženska, mater Josefa, ki ji je to pokazala in jo natančno poučila. Ideal obtoženke je bil, da bi bila preoblečena v redovnico, toda kakor hitro je začela na to delati je padla ljudem v roke, ki so jo hoteli izrabljati v svojo korist. Zapustila je obtoženka ono usodno vilo na benediktinskem vrtu in hotela iti v drugo službo. Toda kapucini so bili tisti, ki jo niso pustili v drugo službo in so jo spravili v dom Marijinih devic, ki je tudi v samostanu. Pod njihovim vplivom je delala tam čudeže in Marijine device so jo vlačile kot svetnico po procesijah in drugod in jo zlorabljale v svoje lastne namene. Tisti gospodje, ki jo danes slabo sodijo, ki jo označujejo kot sleparjo, delajo to izrecno pod vtiskom poznejših dogodkov. Očita se obtoženki, da je bila primorana iti na Kranjsko, da so ji postala tla na Reki prevročna, toda to ni res, ona je bila prisiljena priti na Kranjsko. Zgoraj omenjeni gospodje so tisti, ki so opozorili na to dekle škofa Stadlerja in Jegliča in druge cerkvene dostojanstvenike. Stadler je bil obiskal in poslal jo je Jegliču, ki jo je tudi obiskal. In kljub temu, da je mislilo dekle na te duhovnike, na te visoke dostojanstvenike, pod katerih posrednim vtiskom je živelo, se je vendar uprla in hotela prenehati s sleparijo. Župnik sam jo je poslal k škofu v preiskavo. Bila je obtoženka pri preiskavi v škofiji. Toda kljub temu je dobil župnik že 18. januarja od škofa pismo, s katerim mu je poslal Johanco. Prosila je Johanca tudi škofa, da naj se stvar ustavi, bila je osebnost pri njemu, toda bilo je vse zaman. Škof ji je odgovoril, da sedaj ne more nič pomagati, ker se je že vse tako razneslo. Ljudje so drli k nji in dobili je imelo dekle le malo. Vse je šlo drugam. Ljudi pa je vabil še bolj zunanji blesk visokih cerkvenih dostojanstvenikov in navzočnost župnika pri zamaknjenju. Očita se obtoženki rafiniranost! Kdo jo je naučil? Oni, ki jo je razkril, oni ji je prinesel preje v župnišče debele knjige, v katerih je bilo natančno popisano, kako so delale slične čudeže že razne svetnice. Obtoženka je sicer kriva, toda še večja krivda doleti one, ki so jo naučili in ki so to pustili. Zato prosim, da se to uvažuje in milostno sodi. Johanca prosim jokaje za milostno sodbo.

Sodba.

Po kratkem posvetovanju se je vrnil senat in predsednik je razglasil sodbo, s katero se spozna Johanca za krivo v zmislu obtožnice in se obsodi na 10 mesecev ječe. V kazni se ji všteje preiskovalni zapor od 25. oktobra. S tem je bila tragedija končana, padel je zastor za sodniki, ljudje so se razšli in obsojeno žrtev so odpeljali med raznimi opazkami razhajajočih se poslušalcev v zapor.

Razne stvari.

* **Pastor umorjen v cerkvi.** Iz Wilhelmshavna poročajo: V petek so v lomnici ustrelili drugega duhovnika cerkve Reepsholt, Götza. Pastor je iznenadil vlomilce, ko so hoteli oropati cerkveno blagajno. Vlomilci so pobegnili.

* **Slaba šala.** Iz Steyra poročajo: V Wiesbachu je v novoletni noči streljal poljedelski delavec Franc Peschl z nekim tovarišem v stanovanje posestnika Maringerja, da ustraši stanovalec. Streljal je z zamaškom. Posestnik Maringer se je tako razjezil, da je vzel ostro nabasano puško ter hitel za Peschlom in njegovim spremljevalcem, ki sta zbežala. Maringer je dvakrat ustrelil ter zadell oba fanta, da sta se težko ranjena zgrudila. Ponoči sta umrla.

* **Nemiri v ruskih seminarjih.** Iz Petrograda poročajo: V mnogih seminarjih, nad katerimi čuje sveti sinod, je prišlo do nemirov med seminaristi. V seminarju v Viatce so seminaristi streljali v stanovanje rektorjevo iz revolverjev, ki so jih baje dobili od učiteljev. V Jaroslavi niso hoteli iti k pouku ter so zahtevali revizijo nevzdržljivih razmer. V Stavropolu so odnesli tri svete slike iz cerkve ter po ulicah nalepili plakate, v katerih so pozivali k ekscesom. V Pleskovem si je rektor izprosil za pomoč urade, ker so dijaki konvikta odpovedali učiteljem poslušnost.

* **Grof Mielczynski je moril v zmoti.** Na gradu grofa Mielczynskega na Poznanjskem se je te dni vršil sodni ogled mesta, kjer se je bil izvršil umor. Pri ogledu je bil navzoč tudi obdolženec grof Mielczynski, ki so ga pripeljali v avtomobilu. Pri ogledu je grof trdil, da je umor izvršil pomotoma. Ni imel namena iz ljubosumnosti umoriti ženo in svojega nečaka, o katerih je prepričan, da nista imela med seboj nikakršne ljubavne zveze, marveč je streljal zato, ker je mislil, da so vlomili v grad roparji. »Ali niste poznali svoje soproge?« je nezaupljivo vprašal predsednik preiskovalne komisije. »Pardon!« je vskliknil grof, »vsaj je bila vendar tema, ko sem odprl vrata grofične sobe, sem opazil v temi le konture postave, ki se mi je bližala. Takoj na to se je prikazala druga postava. V prvem trenutku sem mislil, da sta dva vlomilca. Brez dolgega premišljevanja sem streljal in še le potem sem spoznal, koga sem ustrelil.« Grof trdi torej, da je bilo vse le nesrečen slučaj. Grof tudi ne namerava odložiti svojega državnozbornskega mandata, kakor zahtevajo od njega. Javno mnenje ne verjame grofu. Zdaj gre za to, kakšnega mnenja bo justica.

* **Nova odkritja o krvavi tragediji v Nevesinju.** Kakor smo že poročali je prišlo 19. januarja 1913 v Nevesinju do grozne vojaške tragedije, ki je zahtevala več vojaških žrtev. Uradna poročila vojnega ministrstva so tedaj pripovedovala, da gre za početje desetnika pehotnega polka št. 18, Jana Rádka, ki je baje zblaznel. Tem uradnim poročilom že tedaj niso verjeli. Organ zunanjega ministrstva, »Wiener Allgemeine Ztg.«, prinaša v četrtkovni številki obširno poročilo tega strašnega krvoprelitja. V uvodu k tem strašnim odkritjem piše list, da je imelo uredništvo dotične informacije že en dan po oni krvavi drami, da pa je spričlo politične napetosti in oboroževanja v Avstriji to poročilo zadržala in da je pričel se šele danes. Kakor poroča vladni list, je bil desetnik Jan Rádek proti svoji volji pridržan v vojaški službi navzlic vsem svojim protestom. Mnogokrat je grozil s krvoprelitjem. Njegovim grožnjam niso verjeli, dokler ni končno 19. januarja l. l. postreljal celo vrsto oseb, tako, da so proti njemu mobilizirali znatno vojaško silo, ki je Rádka v vojašnici oblegala. To obleganje je privedlo do žalostnega dogodka, kajti oblegajoče vojaštvo je zagledalo pri oknu oblegane barake postavo, ki so jo smatrali za Rádka, v resnici pa je bil častnik, ki so ga vojaški smrtno ranili. Končno so barako od vseh strani zažgali in v razvalinah zgorle barake so našli truplo vojakovo. Uradno se je prej poročalo, da je Rádek zapalil sam, kar pa ni bilo res.

* **Nesreča na morju.** Z Farverov poročajo, da so se v poslednjih dneh tam potopili trije ribiški čolni. 31 ribičev je utonilo. Ena izmed ladij je imela 19 mož na krovu. Po ponesre-

ženih je ostalo 13 vdov in 43 neposkrbljenih otrok. Ribiška kolonija Skand na otoku »Puno« je izgubila pri katastrofi vse moške. — Iz Ode-se poročajo: Trgovska ladja »Lam-te«, ki je bila pred enim mesecem prodana Turčiji, se je potopila. Posadka 45 mož je utonila. — Iz Kodan-ja poročajo: Ruska vojna ladja, ki se je ponesrečila pri Bornholmu, se imenuje »Nerok«. To ladjo so vporabljali za preiskovanje morja in je bila zgrajena v Middlesboroughu. Vodilo so jo angleški mornarji v spremstvu ruskega častnika. Ladja je vsled viharja zavozila na breg, strojnik je takoj izpustil paro in moštvo je poskakalo v čoln, ki se je pa prevrnil. Vsi mornarji so padli v morje. Ruski častnik in strojnik sta se rešila. Kapitan s štirimi možmi je utonil. Ladja se ni poškodovala.

* **Beda.** V Levallois na Francoskem je živel v ulici Bonnetovi 40-letni železniški nastavljenec Jules Garnier. Pred osmimi meseci mu je umrla žena na tuberkulozi in vdovi so ostali trije dečki — osemletni Lucien — Jožef, enajstletni Gustav in petnajstletni Gabriel, ki si je že služil kruh. Oče teh treh dečkov že sedem mesecev ni mogel redno hoditi na delo, ker je vedno bolehal. Pred dobrim tednom je šel k zdravniku. Zdravnik ga je pregledal ter konstatiral, da je zelo težko bolan na pljučih in da se mora kolikor mogoče varovati. Garnier ga je razumel... Šel je k trgovcu z orožjem ter si kupil revolver. Novo leto je bilo pred durni, toda Garnier ga ni videl... — »Niti jaz, niti moji otroci ne bodo videli l. 1914!« — je rekel tovarišu, ki ga je slučajno srečal. To svojo grožnjo je tudi izpolnil. Na Silvestrov večer je prišel domov ter napisal svojemu prijatelju pismo. »Prišegam Ti« — je pisal — »pri svoji časti, da gresta oba mlajša dečka prostovoljno z menoj!« In pod pismom je bil v resnici podpis mladega Gustava, da hoče iti z očetom in da tudi z njem odide. Komaj je prijatelj dobil pismo, je šel takoj k njemu, toda bilo je že prepozno. Pred vratmi je stal Gabriel ter pripovedoval, da že uro zastoj tolče in da mu nihče ne odpre. Vlomili so vrata ter našli v sobi tri trupa. Oče je ustrelil oba mlajša sina, nato pa še samega sebe. Dečka in oče so bili oblečeni v črno obleko, v kateri so šli pred par meseci za materinim pogrebom.

* **Izrežite in pošilite!** Ako nam pošljete to notico, dobite 3 tople, tigraste zimске spalne odeje 124x190 cm vel. za reklamno ceno 5 K 70 v za vse tri komade po povzetju. Tvor-niška firma S. Schein, c. in kr. dvor-ni in komorni dobavitelj, Dunaj, I., Bauernmarkt 10, 12 in 14.

Pri ženskih boleznih povzroči prirodna Franc Jožefova grenčica brez motenja teka, brez bolečin lahko telesno odvajanje. Franc Jožefova voda naj se po razmerah zauživa dalj časa, ker to vselej dobrodelno učinkuje na organizem. Tajni svet-niki profesor dr. Zweifel, predstojnik kralj. porodniške klinike v Lipskem piše: »S Franc Jožefovo grenčico sem v vsakem oziru prav zadovoljen; relativno majhna množina (pol vinske kupice) je v kratkem času odvajala brez bolečin. Ta majhna množina tudi dopušča, da se pije na to sveža voda, ki takoj poplakne gren-kiokus.« — En poizkus dokaže to! Dobiva se v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Telefonska in brzojavna poročila.

Češko - nemška spravna pogajanja.

Praga, 5. januarja. Oficijozno se razglša, da se bodo mladočehi in češki agrarci udeležili češko - nemških spravnih pogajanj. Tudi realiste hočejo za pogajanja zavzeti. Češki narodni socialisti in državno-pravna stranka se pogajanj ne bodo udeležili.

Posledica spora med dr. Kohnom in dr. Bauerjem.

Brno, 5. januarja. Glasom poročil čeških listov hoče baje olomuški škof dr. Bauer odstopiti.

Gališke zadeve.

Dunaj, 5. januarja. Ministrski predsednik grof Stürgkh se je vrnil na Dunaj. Njegovo posredovanje v Lvovu je bilo popolnoma brezuspešno.

Proti Stapinskemu.

Lvov, 5. januarja. Vsepoljaki in krščanski socialci v poljski zvezi so se kljub vsem demitijem sporazumeli v petek z onimi poslanci poljske ljudske stranke, ki so nasprotniki Stapinskega, glede enotnega nastopa v državnem zboru in deželnem zboru. Državnozborna skupina teh poslancev bo štela 16 poslancev.

Ruski prestolonaslednik.

Petrograd, 5. januarja. Oficijozno se zatrjuje, da je ruski prestolonaslednik popolnoma ozdravel.

Poseti dvorov.

Pariz, 5. januarja. Francoski predsednik Poincaré pride meseca maja v Petrograd. Ruski car vrne obisk v jeseni. Poleti obišče Pariz tudi angleška kraljevska dvojica.

Za otroke.

Pariz, 5. januarja. Da prepreči padanje števila prebivalstva na Francoskem, je predlagal socialistični poslanec Breton v poslanski zbornici, da naj se vpelje zavarovanje za vse oženjene, ki jim zagotavlja za vsakega živga otroka finan-cijalno podporo in nagrado. Predlog pride v eni prihodnjih sej poslanske zbornice na dnevni red.

Angleška vojna mornarica.

Pariz, 5. januarja. »Echo de Paris« poroča, da imajo novi angleški dreadnoughti izredno veliko hitrost. Oficijozno se sicer zatrjuje, da imajo hitrost 28 milj. v resnici imajo hitrost 38 milj. Ta hitrost je posledica posebne iznajdbe, ki jo Angleška čuva kot strogo tajnost.

Mehika.

New York, 5. januarja. Iz Presidija poročajo, da so zvezne čete v Ojinagi po tridnevem boju hotele zbežati na tla Zedinjenih držav. Na obeh straneh je bilo najmanj 1000 mrtvih. Ranjene so na ameriških tleh obvezali. Kakih 300 vojščakov, ki so bili pribežali z orožjem na ameriška tla, so razorožili in prisilili, da so se vrnili na mehiška tla.

New York, 5. januarja. Med zveznimi četami in vstaji še vedno divja boj zaradi Lareda. Na bojišču je obležalo kakih 200 mrtvih.

Dogodki na Balkanu.

Srbska ministrska kriza.

Belgrad, 5. januarja. Kralj je zopet sprejel voditelje opozicije ter jim naznanil, da sedaj z ozirom na dejstvo, da je še mnogo rezervistov pod orožjem, ne gre razpisati novih volitev. Voditelji strank pa so vztrajali pri svojem prvotnem stališču. V političnih krogih pričakujejo, da bo kralj Pasiću poveril sestavo homogenega staroradikalnega kabineta.

Kriza v Srbiji končana.

Belgrad, 5. januarja. Kralj je potrdil dosedanj kabinet, Pasić ostane ministrski predsednik, le vojni minister Božanović izstopi iz kabineta ter ga nadomesti drug general. Skupščina je včeraj sprejela proračunski provizorij za januar in februar, narkar se je odgodila do konca februarja. Koncem januarja se vrše splošne občinske volitve. Najbrže bo prišlo do sporazuma med radikalnimi strankami.

Srbija in Bolgarska.

Belgrad, 5. januarja. Uradni list priobčuje imenovanje bivšega generalnega konzula v Kairu, Čolak Antiza za srbskega poslanika v Sofiji.

Belgrad, 5. januarja. Ruski general Holmsen, ki je razsodnik v mejnih vprašanjih med Srbijo in Bolgarsko, je dospel sem. Kralj ga je sprejel v avdienci.

Bolgarska.

Sofija, 5. januarja. Na predlog predsednika sobranja je poveril kralj dosedanjemu ministrskemu predsedniku Radoslavovu zopetno sestavo kabineta. Radoslavov hoče ustanoviti koalicijski kabinet. Pričakovati je, da bo kriza v najkrajšem času rešena.

Dunaj, 5. januarja. Iz Sofije poročajo: Pogajanja Radoslavova za sestavo novega kabineta so se razbila, ker odklanja opozicija vstop v ministrstvo. Radoslavov bo razpisal nove volitve. Politični krogi zatrjujejo, da namerava Radoslavov pri tej priliki izvršiti državni prevrat na ta način, da bo vpeljal stari majoritetni volilni red, s čimer bi zagotovil večino svoji stranki.

Proces proti generaloma Savovu in Petrovu ter proti bivšemu ministru Genadijevu.

Pariz, 5. januarja. Iz Sofije poročajo: General Savov, ki se mudi sedaj v inozemstvu, se vrne dne 15. januarja v Sofijo. Ta dan se prične pred državnim sodiščem obravnavati proti generalu Petrovu in proti njemu ter proti bivšemu zunanjemu ministru Genadijevu.

Bolgarski poslaniki.

Sofija, 5. januarja. Izšel je kraljev ukaz, ki imenuje dosedanjega kraljevega tajnika Čapraškova za poslanika v Belgradu. Kraljev generalni pobočnik Markov pride za poslanika v Berlin na mesto odstopivšega poslanika Gešova.

Albanija.

Berolin, 5. januarja. »Vossische Zeitung« poroča: Zopet se je potovanje princa Wieda v Albanijo preložilo, ker položaj v južni Albaniji ni

razjasnjen in ker je naletel njegov namen, se nastaniti v Draču, na hud odpor, ker bi bil potem preveč pod vplivom Esad paše. Boje se tudi, da bi ga potem Esad paša pregovoril, da si izvoli za glavno mesto Tirano.

Belgrad, 5. januarja. Znan albanški četaški vodja Riza beg je v Tirani umrl. Riza beg je bil poveljnik albanških čet, ki so se poleti lanskega leta postavile proti Srbom.

Pariz, 5. januarja. »Temps« poroča iz Valone, da je bivši turški vojni minister Izett paša pripravljaj posebno ekspedicio, da se polasti Albanije v imenu sultana. Esad paša in Izmail Kemal beg sta bila baje z njim v zvezi. Zaradi nevarne situacije je princ Wied preložil svoje od-potovanje v Albanijo. Avstrijske vojne ladje so na potu v Albanijo, da razdele orožje med pristaše princa Wieda.

Belgrad, 5. januarja. Iz Debra poročajo, da se vrše krvavi boji med pristaši Esad paše in Izmail Kemala.

Dunaj, 5. januarja. »Politische Korrespondenz« poroča, da se zbira na tisoče prostovoljcev za Epir. Priprave za odpor proti Albaniji se vrše sistematično. Grški »Rdeči križ« je že pripravil potrebni sanitetni materijal. V Korici je vse pripravljeno za napad Albancev.

Rusija in egejsko vprašanje.

Petrograd, 5. januarja. »Rječ« piše, da je Rusija na vprašanje Egejskih otokov in Albanije najmanj direktno interesirana, da pa je solidarična s Francosko in Angleško. Rusija je podpirala predlog angleškega državnega tajnika sira Greya, za inicijativo pa se ne more odločiti. — List presoja ta rezervirani nastop ruske vlade kot nekako revanš za ravnanje Angleške in Francoske v vprašanju nemške vojaške misije.

Grška.

Atene, 5. januarja. Kralj je zapri-segel novega zunanjega ministra dr. Streita.

Turčija.

Carigrad, 5. januarja. Bivši in-spektor okrožja 4. armadnega zbora maršal Tatar Ozman paša je imenovan za inspektorja 1. carigradskega voja.

Pariz, 5. januarja. Imenovanje Enver bega za vojnega ministra je napravilo v krogih trpelentente in zlasti na Francoskem zelo slab vtisk. Francoski listi zatrjujejo, da je En-ver beg odgojen popolnoma v nemški politiki in da se je Turčija s tem imenovanjem popolnoma približala trozvezi. Boje se, da ima Enver beg tudi razne vojne načrte.

Reforme za Anatolijo.

Carigrad, 5. januarja. Po informacijah iz diplomatskih virov turški ministrski svet še ni končal posve-tovanja o reformnih načrtih v vzhod-nji Anatoliji. Vesti, da je porta načrt že sporočila velesilam, niso resnične.

Vojna nevarnost med Rusijo in Turčijo.

Dunaj, 5. januarja. »Politische Korrespondenz« poroča iz Carigra-da: Rusija koncentrira mnogo čet ob rusko - turški meji ob meji vilajeta Erzerum. Z ruske strani se zatrjuje, da gre samo za vojaške vaje. Včeraj je imel ruski veleposlanik Giers dolgo konferenco z velikim vezir-jem zaradi reform v Anatoliji.

Kriza na Romunskem.

Dunaj, 5. januarja. Kakor je za-trjeval šef liberalne stranke Brat-ianu na nekem shodu, se bo izvršila izprememba v romunskem kabinetu dne 12. januarja. Da bi prišel na kr-milo Take Jonescu s konservativno-demokratsko stranko, se Bratianu ne zdi več verjetno. Edino liberalna stranka more priti pri tej izpremembi v poštve.

Bukarešta, 5. januarja. Kabinet je podal svojo demisijo, ki bo sprejeta ob pravoslavnem Novem letu. Sestava novega kabineta bo poverjena liberalni stranki. Predsednik bo Joan Bratianu. Novi kabinet bo razpustil zbornico in razpisal nove volitve.

Nesreča na državnem kolodvo-ru. Snoch se je ponesrečil na držav-nem kolodvoru železniški delavec Galiot. Padel je med delom pod že-lezniški voz. Kolesa so mu povozila in zmečkala desno roko. Ponesre-čenca so prepeljali v deželno bolniš-nico, kjer so mu danes zjutraj odre-zali roko.

Zimski šport na Toškem čelu. Pot za sankanje je postala ugodna in pripravna tudi za smučke v vseh legah.

Gospodarstvo.

— »Ljubljanska kreditna ban-ka.« V mesecu decembru 1913 se je vložilo na knjižice in na tekoči račun 2,468,720 K 07 vin., dvignilo pa 2 mi-lijona 663,151 K 19 vin. Stanje kon-cem decembra 1913 16,780,664 K 27 vin.

Kupujte in zahtevajte od nas le

CIRIL in METODOV ČAJ

je najboljši.

Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na debelo v Ljubljani, Rožna ulica šte. 41.

Proda se iz proste roke hiša šte. 60 v Zabukovci pri Celju.

2 njivi, 2 travnika, 3 pašniške parcele, vrt, hosta, sodnijska cenilna vrednost 25000 K, v hiši dobro ideoča gostilna in prostor za trgovino, pekarija, obsežne gospodarske shrambe, stiskalnica, ledenice, kozolci, lega ugodna, promet vsled bližine premoženja velik, nadalje hiša št. 1 v Zabukovci z žago s stalno vodno silo, gospodarskimi poslopji, sušilnico za hmelj, travnik in njiva v sodnijski cenilni vrednosti s pritliklo vred 10000 K, istotako ugodna lega, proda se vsako posestvo posebej ali obe skupno.

Vpraša se v odvetniški pisarni dr. V. Kukevca v Celju.

DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLJE, KOROŠKO.

LOVSKE PUŠKE.
STRELJIVO. PO-
PRAVILA. REVOL-
VERJI. ITD. ITD.
„ CENIK 1913. „

Zadnji teden!

1914.

Loterija za c. kr. policijske uradnike.

Prvi glavni dobitnik 30.000 K vrednosti, dalje
2. in 3. glavni dobitnik se na željo dobitelja izplačajo
kakor doslej tudi v gotovini.

Srečke po 1 K se dobivajo povsod.

Elitni posebni plesni tečaj.

Tango — Two Steeps — One step

v novi, elegantni dvorani hotela Union.

Pouk vsako nedeljo zvečer od 9.—12. ure. Toaletta: smoking.

Honorar K 30.— za 6 plesnih ur (kompletan tečaj).

Prijave ustmeno ali pisмено vsak dan od 11. do 12. in od 2. do 3. v
hotelu pri Sionu, soba 73. Pričetek tečaja 11. januarja.
Z velespoštovanjem

Giulio Morterra, avt. plesni učitelj.

Previdni

kolesar lahko prihrani mnogo časa in denarja, ako
v zimski seziji pusti svoje kolo po strokovnjaku

preiskati. — Ne zamudite toraj vpslati

svoje kolo v pregled podpisani terdki,

ki bo delo ob najnižji ceni, strogo

solidno in v najkrajšem času

strokovnjaško dovršila.

Vsako pri nas poprav-

ljeno kolo se na željo brez-

plačno hrani do spomladi v

naših nalašč za to primernih prostorih.

KARL CAMERNIK & Ko. Spec. trgovina

s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica in garaža. LJUBLJANA.

D. o. št. 116 de 1914.

79

RAZGLAS.

Dne 2. januarja 1914 l. so bile izžrebane nastopne obveznice 4%, dežel-
nega posojila:

3 komadi po 20.000 K i. s. 35, 45 in 85.
3 „ po 10.000 „ i. s. 22, 74 „ 78.

60 komadov po 2.000 K i. s. 30, 36, 44, 62, 78, 101, 109, 114, 148, 187,
220, 230, 317, 327, 328, 357, 427, 469, 531, 558, 571, 611, 619, 784, 788, 844,
877, 890, 891, 928, 1002, 1087, 1142, 1219, 1220, 1246, 1254, 1265, 1298, 1322,
1355, 1356, 1377, 1407, 1482, 1541, 1578, 1648, 1667, 1696, 1816, 1886, 1902,
1926, 1928, 1933, 2025, 2052, 2097, 2177.

72 komadov po 200 K i. s. 36, 39, 54, 65, 87, 105, 174, 230, 273, 291,
366, 480, 493, 544, 640, 701, 716, 740, 780, 862, 887, 932, 960, 973, 1041,
1055, 1061, 1078, 1161, 1163, 1167, 1340, 1406, 1492, 1534, 1583, 1643, 1649,
1686, 1735, 1876, 1900, 1936, 1941, 2011, 2048, 2050, 2103, 2205, 2211, 2218,
2250, 2252, 2254, 2277, 2308, 2316, 2319, 2326, 2330, 2349, 2380, 2444, 2452,
2507, 2641, 2655, 2739, 2751, 2861, 2915, 2944.

Navedene obveznice bo kranjska deželna blagajnica v Ljubljani izplačevala
od dne 1. julija 1914 dalje v imenski vrednosti, izplača pa jih tudi s kuponi
vred tri mesece pred doteklim rokom proti plačilu 4%, eskomptne pristojbine.

Od prej izžrebanih obveznic 4%, deželnega posojila so doslej neizplačane
sledenče obveznice:

à 2000 K št. 352, 361, 561, 1167, 1510, 1546, 1685, 2017;
à 200 K št. 3, 247, 349, 443, 530, 575, 903, 1628, 1642.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1914.

Za deželnega glavarja:

Jampo,

RAZGLAS.

Pri 40. žrebanju srečk ljubljanskega mestnega loterijskega posojila, ki se
je vrtilo dne 2. januarja 1914 je bilo izžrebanih naslednjih 800 števil:

Št. 25052 z dobitkom K 50000—
„ 72696 „ „ „ 3000—
„ 46204 „ „ „ 2000—
„ 3770 „ „ „ 1000—
„ 42083 „ „ „ 1000—
„ 18166 „ „ „ 1000—

Št. 52636 z dobitkom K 1000—
„ 24395 „ „ „ 1000—
„ 25844 „ „ „ 600—
„ 41774 „ „ „ 600—
„ 65152 „ „ „ 600—
„ 24941 „ „ „ 600—

Št.	137	160	170	278	387	415	517	903	1115	1163	1214	1257
1373	1511	1663	1776	1810	1914	2086	2195	2257	2307	2386	2423	2455
2629	2705	2736	2771	2842	2894	2976	2984	3167	3259	3290	3310	3341
3495	3544	3550	3659	3719	3812	3836	3938	3983	4079	4266	4318	4381
4461	4536	4626	4819	4835	4916	4929	5111	5143	5575	5604	5640	5679
5807	5867	5914	5963	6003	6298	6370	6390	6424	6637	6713	6751	6767
6836	6888	6969	7165	7217	7292	7380	7382	7430	7517	7606	7823	7891
8088	8207	8245	8718	8915	9001	9007	9147	9240	9340	9389	9574	9579
9994	10005	10024	10100	10122	10184	10252	10279	10725	10804	10852	10863	10965
11356	11484	11566	11589	11663	11782	11900	11999	12130	12210	12345	12645	12670
13025	13154	13249	13260	13336	13380	13384	13479	13985	14077	14136	14276	14586
15008	15018	15022	15136	15137	15256	15265	15334	15360	15479	15515	15553	15631
15672	15800	15867	15943	15973	16039	16117	16125	16164	16267	16375	16572	16597
16640	16854	16884	16898	16904	16951	17105	17282	17328	17498	17555	17594	17668
17767	17883	17977	18128	18237	18307	18385	18491	18504	18561	18609	18647	18696
18787	18843	18845	18870	18958	18968	19104	19271	19428	19484	19619	19704	19788
20005	20099	20121	20203	20220	20254	20263	20269	20302	20374	20413	20587	20589
20790	20860	20903	20967	21175	21288	21572	21632	21717	21736	21742	21765	21889
22053	22231	22426	22459	22533	22547	22630	22756	22762	22797	22873	22922	22974
23043	23075	23118	23168	23212	23321	23323	23380	23412	23418	23446	23743	23791
23944	23962	24010	24150	24213	24453	24518	24756	24975	25111	25246	25275	25304
25525	25594	25611	25699	26075	26234	26336	26461	26478	26547	26625	26670	26692
26771	26940	27133	27164	27177	27243	27337	27388	27720	27725	28006	28016	28074
28125	28158	28171	28176	28226	28357	28420	28557	28668	28675	28710	28823	28882
29012	29190	29271	29298	29349	29446	29480	29516	29542	29572	29649	29656	29677
30359	30423	30635	30654	30711	30762	30825	30981	31010	31108	31130	31155	31203
31493	31623	31976	32098	32222	32304	32342	32366	32407	32744	32785	32869	33005
33051	33086	33225	33248	33347	33435	33546	33551	33596	33839	33851	34070	34140
34421	34527	34828	34854	35145	35165	35379	35431	35587	35696	35785	35787	35812
36059	36187	36213	36224	36341	36357	36486	36707	36937	37017	37024	37073	37122
37300	37344	37397	37483	37593	37600	37671	37811	37941	37993	38066	38107	38265
38552	38681	38912	38972	39021	39195	39203	39339	39660	39687	39805	39810	39823
39866	39867	39903	39913	39915	40167	40213	40218	40257	40272	40281	40313	40561
40881	40894	40977	40978	41112	41177	41338	41355	41359	41494	41711	41860	41968
42147	42188	42295	42297	42541	42581	42680	42687	42744	42839	43167	43210	43326
43530	43725	43773	43783	43794	43887	43897	43898	43915	44039	44220	44297	44325
44439	44620	44657	44668	44888	44904	45035	45060	45112	45250	45866	46127	46147
46284	46289	46368	46655	46765	46851	46880	46945	46956	46975	47249	47253	47498
47735	47818	48152	48153	48160	48167	48184	48188	48307	48323	48378	48492	48517
48745	48811	49013	49023	49088	49092	49163	49344	49373	49456	49577	49790	49862
49959	50066	50116	50147	50292	50369	50396	50402	50459	50483	50625	50827	51115
51484	51524	51549	51634	51649	51872	51946	52462	52481	52605	52705	53118	53247
53292	53399	53602	53736	53748	53779	54188	54307	54602	54664	54855	54905	54946
55283	55358	55500	55645	55805	55942	56053	56128	56161	56252	56353	56480	56532
56699	56724	56754	56771	56798	56852	56971	57066	57074	57136	57255	57472	57982
58387	58471	58493	58736	59177	59271	59282	59289	59413	59438	59497	59603	59679
59719	59784	59915	60150	60196	60355	60369	60379	60400	60462	60583	60711	60770
60962	61299	61318	61382	61483	61673	61888	62286	62364	62463	62768	63216	63235
63746	63926	64038	64149	64204	64267	64312	64443	64507	64637	64638	64833	64913
65086	65124	65345	65558	65638	65760	65874	65983	66078	66202	66269	66292	66387
66480	66777	66807	66844	66859	66872	66901	66942	67015	67183	67281	67419	67749
67834	68095	68133	68285	68303	68313	68369	68437	68456	68513	68801	68809	68911
69050	69152	69153	69211	69288	69320	69380	69447	69844	69851	70055	70109	70154
70212	70281	70296	70316	70349	70353	70371	70477	70511	70703	70877	71137	71210
71254	71293	71298	71369	71445	71462	71568	71849	71975	72225	72240	72620	72641
73114	73150	73239	73506	73543	73563	73616	73786	73794	73997	73998	74071	74074
74201	74252	74378	74674	74806	in 74891	z dobitkom po K 60—.						74180

Od doslej izžrebanih srečk, se nastopne še niso predložile v izplačilo:

Št. 2472 z dobitkom K 1000—
„ 9180 „ „ „ 1000—
„ 18795 „ „ „ 1000—
„ 22237 „ „ „ 1000—
„ 23087 „ „ „ 1000—
„ 24157 „ „ „ 1000—
„ 46096 „ „ „ 1000—
„ 46153 „ „ „ 1000—

	St.	35	161	243	441	454	552	638	644	761	829	843	1316
1342	1354	1361	1410	1443	1471	1486	1504	1522	1523	1589	1685	1871	1915
2009	2013	2026	2061	2068	2090	2269	2286	2345	2480	2520	2698	2722	2790
2924	2941	3442	3520	3578	3978	4053	4152	4247	4284	4379	4417	4479	4540
4545	4704	4706	4763	4789	4896	5006	5208	5209	5250	5334	5474	5505	5582
5594	5688	5740	5760	6078	6275	6316	6350	6385	6453	6858	6860	6917	7007
7058	7062	7162	7205	7426	7522	7630	7647	7657	7659	7668	7808	7833	7967
8034	8035	8246	8521	8597	8658	8766	8819	8826	8907	8930	8997	9020	9055
9089	9159	9216	9256	9299	9360	9597	9692	9744	9927	9956	10031	10114	10155
10213	10228	10230	10254	10295	10356	10376	10408	10426	10456	10460	10574	10662	10696
10730	10888	11035	11045	11047	11060	11072	11150	11154	11235	11398	11455	11531	11635
11791	11893	11934	12173	12195	12199	12304	12306	12358	12375	12416	12666	12712	12774
12859	12889	12928	13223	13313	13315	13422	13447	13488	13556	13624	13679	13893	13928
13969	13996	14003	14036	14055	14141	14422	14432	14533	14593	14644	14716	14726	14881
14961	15213	15214	15228	15306	15335	15385	15410	15460	15503	15543	15756	15837	15868
15887	15926	16067	16069	16254	16304	16391	16641	16651	16713	16732	16788	16797	16847
16852	17057	17242	17283	17493	17517	17561	17578	17735	17809	17843	17892	18014	18032
18033	18034	18055	18095	18174	18269	18421	18464	18621	18656	18922	19004	19007	19213
19284	19403	19487	19631	19706	19775	19807	20077	20085	20258	20275	20311	20321	20486
20707	20818	20902	21024	21137	21309	21321	21429	21441	21478	21491	21493	21729	21749
22175	22257	22326	22328	22624	22695	22705	22782	22862	22954	23102	23265	23289	23292
23309	23363	23421	23433	23613	23735	23835	23945	24047	24131	24173	24268	24393	24558
24663	24765	24787	24824	24845	24867	24871	25056	25103	25318	25366	25485	25545	25604
25686	25753	25759	25784	26053	26127	26261	26368	26407	26627	26630	26741	26760	26915
26961	27130	27175	27231	27385	27405	27418	27419	27560	27679	27686	27847	27864	27871
27880	27919	27932	28225	28337	28341	28395	28509	28568	28571	28636	28673	28713	28741
28758	28885	29031	29089	29186	29206	29222	29301	29347	29382	29395	29595	29741	29772
29809	29908	29951	30061	30143	30165	30315	30322	30341	30394	30411	30552	30652	30678
30742	30760	30811	30815	30903	30969	30986	31045	31093	31131	31159	31204	31215	31382
31402	31555	31637	31674	31706	31736	31758	31760	31804	31916	31922	32080	32111	32177
32395	32662	32808	32916	33031	33197	33685	33786	33888	33929	34020	34106	34262	34333
34335	34440	34449	34656	34706	34922	35005	35020	35023	35033	35288	35328	35347	35499
35578	35622	35658	35666	35735	35921	36032	36071	36197	36200	36380	36463	36641	36692
36716	36804	36902	36931	36993	37019	37115	37229	37270	37271	37472	37481	37548	37566
37613	37617	37781	37784	37786	37799	37854	37934	37959	37972	38103	38149	38471	38581
38630	38643	38712	38715	38736	38791	38864	38896	38977	39001	39074	39115	39129	39132
39224	39240	39385	39567	39608	39865	39911	40116	40142	40145	40189	40269	40307	40645
40693	40695	40798	40814	40995	41132	41220	41309	41583	41634	41688	41717	41783	41792
41887	41891	42043	42085	42095	42123	42395	42533	42598	42619	42682	42833	42864	42905
42923	43077	43182	43280	43333	43400	43421	43465	43545	43595	43670	43688	43891	43913
44048	44065	44068	44069	44108	44202	44281	44382	44504	44518	44600	44748	44858	44877
44899	44944	45131	45137	45263	45344	45384	45473	45686	45724	45874	46023	46030	46496
46615	46688	46707	46823	47048	47093	47166	47193	47247	47275	47290	47335	47606	47661
47770	47868	48046	48056	48092	48264	48357	48381	48459	48641	48650	48658	48737	48784
48790	48810	48883	48965	49085	49089	49132	49453	49458	49502	49549	49591	49640	49735
49752	49880	49926	50172	50256	50283	50300	50448	50647	50850	50998	51036	51367	51418
51515	51537	51553	51559	51583	51733	51738	51774	51815	51833	51844	51934	51985	52009
52132	52154	52185	52196	52216	52437	52528	52584	52597	52637	52873	52890	53025	53083
53251	53359	53771	53821	53902	54017	54294	54331	54372	54437	54465	54582	54583	54711

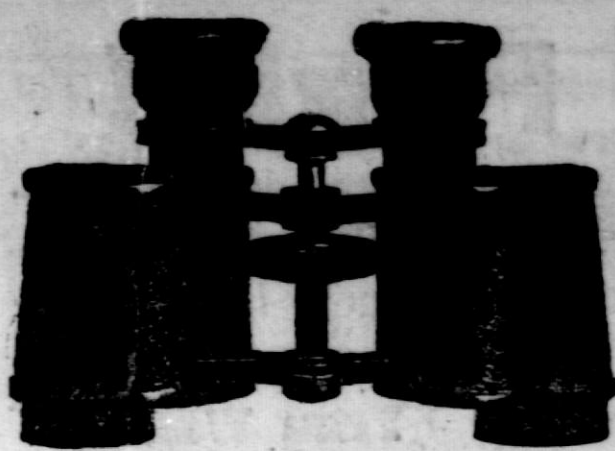
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 2. januarja 1914.
Župan: dr. Ivan Tavčar l. r.

krojaška obrt

se radi rodbinskih razmer takoj proda pod ugodnimi pogoji. Pismena vprašanja pod „Krojaštvo/69“ na upr. »Slovenskega Naroda« do 15. januarja.

literarna ⁴⁷¹⁷pratika, najboljša in najlepša knjiga slovenskega knjižnega trga je izšla in se po vseh knjigarnah dobiva po 5 K, po pošti po 5 K 30 vin.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
založna knjigarna.

Prilporeča se kot strekovnjak
K. JURMAN cenik.
optik - specialist, optični zavod z električnim obratom.
 Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno očala in Vas strekovnjaško postreže.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštnine prosto.

ANTON SCHUSTER

:: Konfekcija ::

za dame in deklice

bluze, modno blago, sukno, platno, garniture, preproge, šerpe, rute, pletli.

Uradniško hranilno društvo v Gradcu

H. Z. Z. G. Z.

Otvoritev XVI. sekcije

prilporejajo se s 1. januarjem 1914. Deleži po 200 K se plačajo v 60 mesečnih obrokih po 4 K = 180 K, kar da z dobičkovnim prebitkom 6% obrestenja. Deleži se precej lahko obremene s prodajmi, od katerih se plačujejo stalne 6% obresti.

Hranilne vloge se obrestujejo dnevno po

5% od zneskov nad 1000 kron ob 60-dnevni odpovedi: 5 1/4% od zneskov nad 2000 kron ob 90-dnevni odpovedi: 5 1/2%

Obresti se polletno prištevajo glavnici. Pri vlogah preko 10.000 K se morejo dvigati obresti četletno. Nič rentnega davka. Vložne knjižice se sprejemajo v shrambo. — Razvidi in položnice brezplačno. Stanje vlog: K 5.350.000. Jamstvo zadravnih deležev: K 6.500.000. Rezervni fond in vrednostni papirji: K 575.000. Pojasnila daje brezplačno: 83

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip šte. 22, vsak ponedeljek, sredo in petek med 1/2 3. in 1/2 4. uro popoldne. ::

Elegantne sani

so ceno naprodaj.

Več se izve v pisarni Filip Spanič, Bielwelsova cesta 18/1. 4746

Velika inventurna prodaja!

A. Schweitzer, zaloga čevljev, Prešernova ulica šte. 48.

Zaradi velike zaloge se prodajajo prvovrstni Goodyear-čevlji po izredno nizkih cenah.

Krasni čevlji za ples od 3 K višje. Redka prilika! 5 Redka prilika!

Samo zag. krojaške mojstre!

Za prihodnjo spomladansko in poletno sezijo zahtevajte elegantne zbirke vzorcev samo od češke firme

Ekrt & Koška, Praga I

Representačna palača.

Dobavljanje sukna in krojaških potrebščin.

Najcenejši nakup.

68

Vzorci gratis in franko.

!! Umetniške razglednice !!

Priznana vedno novosti.

.. Pisemski papir ..

v največji izbiri prilporeča

Marija Tičar, trgovina papirja itd.

Ljubljana, sv. Petra cesta 26.

Na deželo se pošilja na izbiro. 4663

Kolesarjem

zastoni

shrani kolesa čez zimo v primernem, proti požaru zavarovanem prostoru. V potrebi razdre tudi ležišča in natančno pregleda, nadomesti obrabljene dele z novimi, temeljito presnaži ali jih popolnoma prenovi po primerno najnižji ceni

ANA GOREC, LJUBLJANA.

Specijalna trgovina s kolesi in deli.

Marije Terezije cesta šte. 14. (Novi svet, nasproti Kolizeja).

Ženini in neveste!

Poročne prstane in primerna poročna darila

kupite najbolje in najceneje pri tvrdki

F. ČUDEN

Ljubljana, samo Prešernova ulica šte. 1.

Cenik s koledarjem 1914 poštnine prosto.

ING. UHLIR

:: TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE ::

1428

Centrala: Ljubljana, Poljanška cesta št. 3 — Podružnice: Gorica, Trst, Zagreb.

Beton * železobeton
 * mostovi * stropi
 dvorane * zadržki
 :::: turbin. ::::

Strokovna izvršitev
 vseh vrst načrtov *
 prevzetje zgradb *
 : tehnična mnenja.

Vodovodi * električne centrale * turbine * mlini * žage *
 :::: opekarne in ::::

moderne apnenice.
 * * *
 Obisk strokovnih inženirjev na željo.